

Erdészeti és Faipari Híradó

XXVIII. évfolyam 1. szám
2018. március

Az Erdészeti és Faipari Dolgozók Szakszervezetének Lapja

A tartalomból:

**Ugron Ákos Gábor leltárja a négy évről
Fazekas Sándor miniszter az erdészetről
Fókuszban a Nébih Erdészeti Igazgatóság
Diána Szécsényben**

170 évvel ezelőtt tört ki az 1848-as forradalom és szabadságharc

A fotók a korábbi évek emlékünnepein készültek a KEFAG Zrt. nyírierdei Szent Hubertus Parkerdejében (Szeverényi Ferenc és Zétényi Zoltán felvételei)
A megemlékezés a 20. oldalon olvasható.

Leltár az ágazatunk szakmai munkájáról

Közeledve az országgyűlési választásokhoz, leltárt készítettünk az elmúlt négy évről. Összegezve: ágazatunk munkája az elmúlt négy évben sikeres volt.

Az erdőtörvény módosítása megerősíti az állami erdők közérdekű szolgáltatásait, míg magánerdők esetében a gazdasági szempontokat. A törvénymódosítás hozzájárul ahhoz, hogy a 200 ezer hektárnyi rendezetlen, és a 400 ezer hektárnyi bizonytalan státuszú magánerdő jogi helyzetét rendezni lehessen. A törvénymódosítás után csökkent az erdőgazdálkodást terhelő bürokrácia, megszűntek az indokolatlan eljárási díjak.

Az állami erdőgazdaságokat több vizsgálat érintette az elmúlt években. Kezdvé a tulajdonosi átvizsgálástól, a NAV, az ÁSZ, valamint a KEHI is végzett vagy végez feltáró munkát. Az ÁSZ-vizsgálat után az erdészeti társaságok korrigálták a hiányosságokat. Az ÁSZ azon megállapítását, hogy a mérlegadatok hamisak, az erdészeti társaságok, a könyvvizsgálók és a szakma sem fogadta el, mert a vagyonkezelésbe vett erdő a vagyonkezelési szerződés szerint érték nélkül került átadásra, így az nulla értéken szerepelhet a mérlegekben. Az erdészeti társaságok a könyveikben szerepeltetik naturáliában a vagyonkezelte erdővagyon, a jelentési kötelezettségüknek a vagyonkezelő felé minden évben eleget tesznek. Nagyon fontos itt is megjegyeznünk, hogy az ÁSZ vizsgálata során összességében jogszerűnek ítélte az erdészeti társaságok működését. A KEHI-vizsgálat jelenleg is folyamatban van. Hat társaság esetében a KEHI megküldte a vizsgálati anyag tervezetét mind az érintett társaságok, mind a Földművelésügyi Minisztérium részére. A többi társaságnál folyó vizsgálatról információval nem rendelkezünk. Fontos, hogy a társaságok tevékenységére vonatkozó feljelentések megalapozatlanok voltak.

Az erdészeti társaságok közjóléti beruházásai bővültek. Míg a 2010. évben összesen 6, addig a 2017. évig bezárólag 221 közjóléti objektumot létesítettek vagy újítottak fel. A társaságok kiemelt figyelmet fordítanak a 13 erdei

vasút fejlesztésére is. Az erdészeti társaságok „A mi erdőnk” című folyóirata a szakmai ismeretekkel nem rendelkezők számára is olvasmányos ismeretanyagot közvetít az erdőkről. Mindezek mellett a társaságok saját rendezvényeiken, a helyi médiában, honlapjaikon és Facebook-oldalaikon is népszerűsítik erdőgazdálkodási tevékenységüket.

Az idei nyáron is folytatódó Erdei Vándortábor Program során több száz diák ismerkedhet meg erdeinkkel. Az egyes útvonalak működtetését és a kapcsolódó infrastruktúrát a helyi állami erdészeti társaságok biztosítják.

2016 februárjában aláírták a Nemzeti Fejlesztési Alap (NFA) és az erdészeti társaságok között a vagyonkezelési szerződéseket, amelyek rögzítik, hogy mely erdőterületeken folytatnak erdőgazdálkodást. Az erdészeti társaságok következő három évi stratégiai terveinek elkészítése 2018. őszére tehető.

Mindebből látható, hogy fontos szerepet szán a Kormányzat az állami erdőgazdasági társaságoknak az állami tulajdonú erdők kezelésében.

Magam részéről osztom azon felelős honfitársaim véleményét, hogy az állami erdők jó kezekben vannak, és az állami erdőgazdaságok jól látják el a rájuk bízott feladatokat, ezért a vizsgálatok tükrében legfeljebb szakmai irányítás terén számíthatunk a feladatok pontosítására, érdemi változtatásra a célcsoportnál nincs szükség.

A tulajdonosi joggyakorló a 2018. évi üzleti tervezés során lehetőséget biztosított 8,7 százalékos bértömeg-fejlesztésre, és bérfejlesztésre használható a kormányzat által biztosított járulékcsoökkentés 2,5 százalékos csökkenéséből származó megtakarítás. A társaságok gazdálkodási feltételei az eltérő természeti adottságok tekintetében soha sem lesznek kiegyenlíthetők. Eredménykiegyenlítő támogatásokat az uniós versenyjogi szabályozások miatt nem biztosíthat az állam. További nehézséget jelent, hogy az állami erdészeti társaságok – eltekintve a magán-erdőgazdálkodóktól – nem vehetnek részt több pályázaton.

A közmunkaprogram 2018 júniusáig tart. Az eddig közmunkaprogrammal lefedett munkafolyamatokat munkaerőpiaci lehetőségek figyelembevételével oldanak meg, ami az erdészeti társaságok költségeit növeli, illetve egyes szakmai munkafolyamatok átszervezése is szükségessé válhat.

Ugron Ákos Gábor
helyettes államtitkár

(A cikk bővebb változata elolvasható a www.efdsz.hu oldalon.)

Tartalom

Fontosnak tartom, hogy kiálljak az erdészek mellett – Fazekas Sándor válasza.	2
Egy szervezet sorselemzése – Az erdészeti hatóságról hétszemszögből – A szakszervezetet is megtépázta a közigazgatási átrendeződés – Nagy-Bozsoky Péter	4
Erdészeti hatóság változó szerepekben – Beszélgetés Wisnovszky Károly igazgatóval	5
Átszervezés és paradigmaváltás közepette áll a vártán Czirok István igazgatóhelyettes.	8
Fakereskedelmi lánc és jogszociológiai környezet – Beszélgetés dr. Nagy Dániel igazgatóhelyettesével	10
Az erdő belső összefüggéseit próbáljuk még jobban megismerni – Beszélgetés Kolozs László osztályvezetővel	12
Új kihívás a Földmegfigyelési Információs Rendszer – Szabó Szabolcs osztályvezető	13
Rendszergazdából adatgazda – Kis-Prumik Ágnes	13
Mezőgazdaságunk a nemzetközi élvonalhoz tartozik – A 36. AGROMASH EXPO – 2018.	14
Diana Szécsényben	16
Az EFDSZ évről évre titkári ülése	18
170 éve tört ki a forradalom és szabadságharc – Rejtőzködő Magyarország.	20
Halálózás – Elhunyt Tollner György	20
FeHoVa 2018 – Biztos a magyar vadgazdálkodás jövője.	B3
Nébih – Erdészeti Igazgatóság.	B4

ERDÉSZETI ÉS FAIPARI HÍRADÓ • XXVIII. évfolyam 1. szám. • **Kiadja** az Erdészeti és Faipari Dolgozók Szakszervezete • 1146 Budapest, Thököly út 58–60. • Tel.: 331-4369 • Fax: 331-9455 • E-mail: 2016efdsz@gmail.com • **Szerkesztőbizottság:** Dudás Péter elnök, dr. Király Pál munkatárs, Nagy László munkatárs, Zétényi Zoltán főszerkesztő • **Címlapon:** Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes, az OMVV elnöke (j) és Fazekas Sándor földművelésügyi miniszter (b) február 15-én, a FeHoVa megnyitása után. – Fotó: Zétényi Zoltán • **Nyomda:** Agroinform Kft. • Budapest, Angol u. 34. • Felelős vezető: Bolyki István ügyvezető igazgató • A lap negyedévenként jelenik meg • Hírlapárusi forgalomba nem kerül • Terjeszti az EFDSZ

'Fontosnak tartom, hogy kiálljak az erdészek mellett'

Dr. Fazekas Sándor miniszter válaszolt az Erdészeti és Faipari Híradó kérdéseire

ErFa Híradó – Az elmúlt ciklusban az agrárium sikerágazattá vált. Rekordszinten az export, a beruházások is nőttek, lépéseket tettek az informatika minél szélesebb körű alkalmazására. Az agrárágazaton belül – a többi alágazathoz képest – az erdészet hasonlóan sikeresnek tekinthető? Mely területeken kell/lehet előre lépni?

Fazekas Sándor – Igen, az erdészeti ágazat elmúlt évei sikeresnek tekinthetők. Megújult az erdészeti stratégia, ami nevesíti is, hogy a magyar erdő *nemzeti kincsünk*, a társadalmi, természetvédelmi és gazdasági érdekeket összehangoltan, hosszú távon teljesíteni képes, megújuló erőforrásunk. Ezt rögzíti az erdőtörvény módosítása is, ami többek között az informatika területén megteremtette a lehetőségét az elektronikus ügyintézésnek is. A stratégia részeként tervezzük az ország fával borítottságának növelését, az élelmiszer-ellátás biztonságának veszélyeztetése nélkül. Mindez része a klímaváltozásra való felkészülésnek.

ErFa Hír – Milyen tanulságai lehetnek az ÁSZ-, illetve a KEHI-vizsgálatok tapasztalatainak?

F. S. – Az ÁSZ-vizsgálat összességében pozitívnak, jogszerűnek ítélte az erdészeti társaságok működését, gazdálkodását. A vizsgálat módszertana, a hiányságok feltárása elősegítette a társaságok szabályszerű és átlátható működésének további javítását. A vizsgálat kézhezvétele után az erdészeti társaságok elkészítették az intézkedési tervüket, amelyeket az ÁSZ elfogadott. Az erdészeti társaságok az intézkedési terveknek megfelelően korrigálták a feltárt hiányosságokat.

A vagyonkezelésbe vett erdő a vagyonkezelési szerződés szerint nulla értéken szerepelhet a mérlegekben. Az erdészeti társaságok a könyveikben szerepeltetik a vagyonkezelésükben lévő erdővagyon, és a vagyonkezelőnek minden évben eleget tesznek jelentési kötelezettségüknek.

A KEHI 2015-ben kezdte meg a cégcsoport vizsgálatát. A vizsgálat jelenleg is folyamatban van. Hat társaság esetében a KEHI megküldte a vizsgálati anyag ter-

vezetet előzetes észrevételezésre mind az érintett társaságok, mind a Földművelésügyi Minisztérium részére. A többi társaság folyamatban lévő vizsgálatával kapcsolatos információval nem rendelkezünk. Bármiféle nyilatkozat, vélemény, intézkedés kiadása csak a lezárt vizsgálatok kézhezvétele után történhet.

ErFa Hír – Az állami erdészet két sikeres területét mindenki láthatja, a közjóléti fejlesztéseket, beruházásokat és a turizmus infrastrukturális támogatását. Ugyanakkor az erdőtelepítés a magánszektorban csaknem leállt. Mivel az állami erdészeti társaságoknak nincs szabad földterületük, nem tudnak erdőt telepíteni. Tervezik-e az állami erdőtelepítések elősegítését?

F. S. – A minisztérium egy országos szintű program kidolgozásába kezdett az erdészeti kutatás, oktatás, igazgatás szakembereivel együtt. Célunk az ország fával való borítottságának további növelése. Ez a Kaán Károly Program, amelybe a társ-tárcákat, az állami erdészeti társaságokat, az érdekelt ágazatokat, valamint az egész társadalmat bevonjuk.

ErFa Hír – A magángazdálkodóknak kifizetődőbb szántóföldi művelést folytatniuk, mint erdőt telepíteniük. Jelenleg hazánkban stagnál, de lehet, hogy csökken az erdőterület. A tervezett 27 százalékos erdősültség nehezen lesz megvalósítható. Tervezik-e az erdőtelepítési támogatás megújítását, hogy ismét növekedjék hazánk erdősültsége?

F. S. – Jelenleg a magánszektorban EU-s, vidékfejlesztési forrásokat lehet felhasználni erdőtelepítésre. A támogatások nemrég megújultak, ettől az erdőtelepi-

tési szándék növekedését várjuk. További növekedést, hosszú távon a már említett Kaán Károly Programtól várunk.

ErFa Hír – Az erdészeti társaságok természeti/történeti adottságaiból adódóan jelentős jövedelemkülönbségek alakultak ki az egyes cégek munkatársai között. Ez számos helyen már munkaerő-gondokat okoz. Ennek feloldására milyen elképzelések vannak?

F. S. – A 22 állami erdészeti társaság önálló jogi személy, az alaptevékenységén kívül eltérő tevékenységeket is végeznek. Az erdészeti társaságok tőkeereje, eszközvagyon, árbevétele, létszáma is eltérő. Stratégiai és éves üzleti tervüket adottságaik és a piaci környezet hatásait figyelembe véve, önállóan készítik el, a tulajdonosi irányelvek betartása mellett. A munkaerő megtartását segíti elő, hogy a tulajdonosi joggyakorló a 2018. évi üzleti tervezés során lehetőséget biztosított 8,7 százalékos bértömeg-fejlesztésre, továbbá bérfejlesztésre lehet használni a kormányzat által biztosított járulékcsoökkentés 2,5 százalékpontos csökkenéséből származó megtakarítást. A társaságok béren kívüli juttatással is támogatják a dolgozókat. A javadalmazási, bérfejlesztési lehetőségeken belül az erdészeti társaságok saját teherbíró képességüknek megfelelően, a biztosított lehetőségek maximális kihasználása mellett terveznek 2018-ban.

A NEFAG Zrt. karcagi lombkoronasétány átadásán

A SEFAG Zrt. kaposvári Erdők Háza avatásán

ErFa Hír – A számos közjóléti objektum fenntartásának költségei a kisebb társaságoknak gondokat okozhatnak. Tervezik-e ennek központi kompenzációját?

F. S. – Figyelembe vesszük az egyes társaságok terhelhetőségét, de tudni kell, hogy a jogszabályi keretek nem adnak lehetőséget a közjóléti tevékenység – és a veszteség – finanszírozásának központi támogatására. A közjóléti tevékenység végzését segíti, hogy a tulajdonosi joggyakorló, vagyis a Földművelésügyi Minisztérium nem von el osztalékot az eredmény terhére.

ErFa Hír – A kétezres évek közepén a szocialista kormány által megosztott erdészeti igazgatás egységének helyreállítása szerepel-e a tárca (távlati) terveiben?

F. S. – Az erdészeti igazgatás jelenleg átalakulóban van. Egy atipikus igazgatási formáról beszélünk, ahol esetenként több megyében hatáskörrel rendelkező járási hivatalok járnak el. A rendszerrel szemben az állampolgár mindenhol ugyanolyan követelményekkel lép fel, és értelemszerűen ugyanazon anyagi és szakmai keretrendszerrel kell, hogy találkozzon. Minden elismerésem azoké a kollégáké a járási hivataloknál, akik szakmájuk elkötelezett gyakorlói.

ErFa Hír – A megújult erdőtörvény milyen változásokat hoz magával a gazdálkodásban, a hatósági munkában, a természetvédelemmel kapcsolatban?

F. S. – Hazánk területének egyötödét borítja jelenleg erdő. Ennek a kétmillió hektár erdőnek több mint a fele őshonos fafajokból álló, magas természeti értékű erdő. Húsz százaléka védett természeti terület, negyven százaléka pedig a Natura 2000 hálózat része. Éppen ezért az erdők és az erdőgazdálkodás környezeti fenn-

tarthatóságának biztosítása Magyarországon kiemelt közérdek.

Az erdőtörvénynek minden időben az volt a feladata, hogy a tulajdonosi, gazdálkodói és közérdekek összehangolásával biztosítsa az erdők természeti értékének megőrzését, a gazdasági hasznához, valamint a közérdekű szolgáltatásához való fenntartható hozzáférést. A megújult erdőtörvény a gazdálkodás és a tulajdon korlátozására csak megalapozott módon, és minél kevesebb adminisztrációs teher mellett ad lehetőséget.

A törvénymódosítás megerősíti az állami erdők közérdekű szolgáltatásait, míg magánerdők esetében a szükséges és elégséges szintű elvárások teljesítése mellett a gazdasági szempontoknak biztosít nagyobb prioritást. A jogszabály-módosítás hozzájárul a magán erdőgazdálkodás megfelelő polgárjogi megalapozásához, hogy a 200 ezer hektárnyi rendezetlen, és a 400 ezer hektárnyi bizonytalan státuszú magánerdő jogi helyzetét a rendszerváltást követő negyed évszázad után végre

a helyenként és időszakosan tapasztalt hiányt úgy szüntessük meg, hogy a legálisan, jogszabályokat betartó erdőgazdálkodókat hozzuk helyzetbe úgy, hogy azok az illegális tűzifát piacra juttató korábbi szereplők helyébe lépjenek. A hiány megszüntetésében jelentős szerep hárul az állami erdészeti társaságokra, azonban a piacon nem csak ők vannak jelen a kínálati oldalon, a magánerdő-gazdálkodók aktivitása is elengedhetetlen. A tűzifapiacot befolyásoló döntéseket megalapozottan csak az EUTR-rendszerrel kapcsolatos tapasztalatok összegzése alapján lehet meghozni. Egyúttal a lakossági szemléletformálást, szemléletváltást is fontosnak tartom. Többek között ezt szolgálja a tűzifaeladáskor kötelező, a tűzifavásárlással kapcsolatos tájékoztató is. Nem mindegy, mikor veszik meg a tűzifát, ezáltal milyen a fűtőértéke, és az sem, hogy a vásárló valóban azt a mennyiséget kapja-e meg, amennyit kért. A tudatos tűzifavásárlás, az okos tűzifa-felhasználás a tűzifaszükségletek csökkenését eredményezi.

A 2018. évi FeHoVa megnyitóján

valóban rendezni lehessen. Kiemelt szempont az erdőgazdálkodást terhelő bürokrácia lehetséges leépítése, az indokolatlan eljárási díjak megszüntetése, valamint az e-ügyintézés és e-adatszolgáltatás mielőbbi bevezetése. A változtatás megteremti a lehetőséget annak, hogy az erdők a klímaváltozás hatásai mellett is meg tudják őrizni jó egészségi állapotukat, ezáltal hosszú távon betölthetik sokrétű védelmi, közjóléti és gazdasági funkcióikat.

ErFa Hír – Az EUTR bevezetésének kedvező hatása mellett – a kedvezőtlen mellékhatásként – kialakult tűzifahiány megoldására milyen intézkedéseket terveznek?

F. S. – Az EUTR bevezetése uniós kötelezettség volt. A feladat az, hogy

ErFa Hír – A rendszerváltás óta eltelt évtizedekben más kormányok alatt összesen nem járt erdészeti rendezvényen annyi alkalommal miniszter és államtitkár, mint az elmúlt ciklus idején. Várható, hogy ez a kitüntetett érdeklődés folytatódik a jövőben is?

F. S. – A minisztérium, mint az erdőgazdálkodás szakmai felügyelője, valamint a 22 állami erdészeti társaság tulajdonosi joggyakorlója, eddig is és a jövőben is figyelemmel kíséri az erdészeti társaságok tevékenységét, szakmai és gazdálkodási eredményeit. Személy szerint azt is fontosnak tartom, hogy ha támadják az erdészek munkáját, kiálljak mellettük.

Zétényi Z.

Egy szervezet sorselemzése

Az erdészeti hatóságról hét szemszögből

Nem csak a könyveknek, a szervezeteknek is megvan a maguk sorsa.

Egy intézmény sorsa jól követhető a székhelye térképi elhelyezkedése alapján is. Így van ez az erdészeti hatóság esetében is.

E sorok írója 1967-ben az Agrárpalota legfelső emeletén, egy belső, udvari szobában kezdte a pályafutását a Budapesti Erdőrendezőség dolgozójaként. De 1970-ben már a Széchenyi rakpartról távozott más pályára. Néhány év múlva a rendezőség újból költözött. Az utolsó találkozásom a szervezettel már a Széchenyi utcában volt, amely saját épület, igazi otthonnak tűnő

székhely volt. A látszat azonban megcsalt, felsőbb szempontok miatt föl kellett adni ezt a patinás, műemlék jellegű székházat, és ismét a minisztérium fogadta be háttérintézményét. Hogy aztán onnan is távoznia kelljen, a mai otthonba, a Frankel Leó utcai régi erdészeti épületbe. Ez a nevezetes hely egykor a MÁLLERD (Magyar Állami Erdőgazdasági Üzemek) központjának adott helyet. Itt bandáztak a meredek domboldalon a Fejes-fivérek, akik szintén a szervezetet erősítették felnőtteként. A Selmecen végzett édesapjuk – vitéz Fejes-Fejfarek József – volt a MÁLLERD igazgatóhelyettese. Később ez a szervezet is megszűnt, és a székházat az ERTI örökölte. A legújabb örökös pedig a Nébih Erdészeti Igazgatóság.

„A szakszervezetet is megtépázta a közigazgatási átrendeződés”

Nagy-Bozsoky Péterrel, az Erdővédelmi és Erdőfelügyeleti Koordinációs Osztály vezetőjével beszélgetünk, aki 2013-ban részesült miniszteri elismerésben az Erdészeti Szakigazgatási Rendszer moduljainak működtetése és az erdőtelepítések ellenőrzése terén kifejtett tevékenységéért.

Nagy-Bozsoky Péter négy éve az EFDSZ Erdészeti Igazgatás alapszervezetének az elnöke.

ErFa Hír – Mi az osztály feladata ebben a megváltozott struktúrában?

N. P. – 2017. január 1-jével megszűnt a korábbi szakmai irányító szerepünk. Azóta a Földművelésügyi Minisztériumnak segítünk ellátni azt. A járási hivatalok kapcsolata teljesen áttételes lett közöttünk. Jelenleg a hivatalos kapcsolattartási út két államtitkáron keresztül és a kormányhivatalokon keresztül vezet, mely nehezíti a közös munkát. Előfordulhat, hogy az eljárásrendben változás történik, vagy egy új adatot vesznek fel a szakrendszerbe. Ráadásul vannak néha olyan pikáns ese-

tek, amikor az értekezletre szóló meghívót a tárgynapot követően kapják kézhez a hivatalos úton a járási kollégák.

ErFa Hír – Ennek az osztálynak lett volna a feladata az erdők fegyveres szolgálattal való védelme...

N. P. – Részben, a koordinációs feladatok ellátása mellett. Így három ilyen ember volt az országban, az osztályunk állománya – teszi hozzá a szakember. –

Időközben (2013-ban) az erdőtörvényt módosították és kikerült belőle az erdővédelmi szolgálat. Jelenleg már csak az osztály neve utal a korábbi szándéokra, ami a Nébih SZMSZ-ének módosításakor onnan is kikerült.

ErFa Hír – Az osztály is részt vett az erdőtörvény módosításának nagy munkájában...

N. P. – Igen, a tavalyi évben főként ezzel foglalkoztunk, bár az esetek többségében nem sikerült az elképzeléseinket elfogadtatni a jogalkotóval. Most egyelőre mindenki elég bizonytalanul mozog az új jogszabályi környezetben, ebben igyekszünk segíteni a járási kollégáknak. Továbbá az ügyfélszolgálati kérdések többsége is nálunk landol.

ErFa Hír – A megújult törvény jelent-e változást az osztály munkájában?

N. P. – A teljes jogszabályi környezet megváltozott, így minden eljárásrendet újra kell írni, valamint majd a szakrendszer is hozzá kellene igazítani az új eljárásrendhez. Ez olyan mértékű munka, amit nem tudunk egyik napról a másikra felszámolni. Hogy gyorsítsuk ezt a folyamatot, a közelmúltban két jogászt felvettünk.

ErFa Hír – Ehhez a munkához a két új jogász kolléga elegendő?

N. P. – Nem, de nem volt több szabad státusz. Nap mint nap igyekszünk a felszínen maradni. Mindig a legsürgesebb dolgokkal foglalkozunk, most a formanyomtatványokat és az útmutatót kellett cserélni. Ezután neki kell fogunk az eljárásrendek és a mintahatározatok kidolgozásának. Ráadásul a napokban indult a minisztériumban a második „rendelet hullám”, amelynek a kidolgozásában is számítanak ránk, így kevesebb erőforrás jut a többi dologra. A szakrendszer fejlesztésére egyáltalán nincs kapacitásunk, pedig a járási kollégáknak mihamarabb biztosítani kellene az eszközök is, amivel dolgozhatnak, nem csak az eljárásrendeket.

ErFa Hír – Hogyan fogadták a járásonál dolgozó kollégák az új jogszabályokat?

N. P. – Úgy érzékeljük, hogy egyelőre nem nagyon tudnak azonosulni ezzel a jogszabályi környezettel, mivel a gazdálkodási szabályokat föllazította, és ez nagy frusztrációt okoz számukra. Ettől várhatóan tovább nő a fluktuáció, ami eddig is jelentős volt.

ErFa Hír – Ezek a módosítások az adattár felépítésében is változásokat okoznak?

N. P. – Igen. A jelenlegi rendszer 2004 óta fut, tehát rászolgált a megújításra. Már a 2009. évi törvényt sem tudta mindenben követni, a mostanit egyáltalán nem. Pályáztunk egy új rendszer kialakítására, de nem sikerült, így egyelőre nem állnak rendelkezésre a források. Pedig szakrendszer nélkül a járáson sem tudnak megfelelő hatékonysággal dolgozni, valamint a közérdeket sem szolgáljuk, hiszen a szakrendszerből hozzánk fordulnak adat-szolgáltatásért, valamint az országos statisztikákat is mi adjuk a KSH számára.

ErFa Hír – A szakszervezet mennyire „képezte le” az utóbbi évek szervezeti változásait?

N. P. – A szakszervezetet is megtépázták a közelmúltban végbement nagy közigazgatási átrendeződés. Korábban a kisebb irodákban dolgozó szakszervezeti tagok a központhoz tartoztak, a nagyobbak saját alapszervezetet alkottak. Az átszervezés azzal is járt, hogy a járásnál sokan átléptek a MÉDOSZ-ba, mondván, ahol többen vannak, ott nagyobbak az érdekvédelem lehetőségei. Ezért nálunk

folyamatosan csökken – ettől függetlenül is – a taglétszám. A széttagoztság miatt nehéz közös programokat szervezni. A létszámcsökkenés miatt egy rossz spirálba kerültünk. A tagdíjból képezhető alap olyan kevés, ami nem teszi lehetővé rendezvények létrehozását vagy kisebb ajándékok megvételét. A nagy cégek alapszervei gond nélkül szervezhetnek tagjaiknak egy-egy kirándulást. Az alapszervünk tevékenysége gyakorlatilag arra korlátozódik, hogy a tagságot (és a nem tagságét is) érintő változások, átszervezések alkalmával védjük az érdekeiket.

ErFa Hír – Az érdekvédelmi munka a legfontosabb...

N. P. – Igen, de én hiányolom a közösségi életet is!

ErFa Hír – Ez meglehetősen borúlátó helyzetkép. Milyen jövőkép vázolható? Mi lehet az előre menekülés iránya? Új tagok főlvétele?

N. P. – Igen, sajnos elég borúlátó. Egyelőre nem látom, mi lehetne a megoldás. Amikor az új kollégákat kérdezem a szakszervezeti tagságról, visszakérdeznek: mit kapok a pénzemért? Sajnos a mai fiataloknak ez a szemlélete. A tagdíjukért cserébe valami kézzelfoghatót akarnak kapni. **Z. Z.**

Erdészeti hatóság változó szerepekben

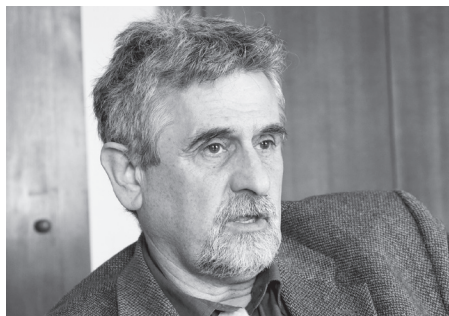
Beszélgetés Wisnovszky Károly igazgatóval

A „szolgálat” (könyv)kiadóként is működött az idők folyamán. Hol Bedő-térképet, hol Kaán Károly-életrajzot, hol Barthos Gyula vadásznaplóját jelentette meg, a legutóbb pedig a nevezetes „zöld könyvek” új sorozatának két kötetét.

ErFa Hír – Mi a gyakorlati hasznuk ezeknek a régen várt zöld könyveknek, melyeket az erdészek bibliájaként is emlegetnek?

Wisnovszky Károly – Nagyon hosszú ideje dolgozunk azért, hogy ezek a könyvek megszülessenek. Most, hogy fölgyorsultak az események a természetben is, nyakunkon a globális fölmelegedés, ezért úgy gondoltuk, hogy már a 21. század elején meg kell örökötenünk a jelenlegi magyarországi erdészeti kultúrát, az erdőgazdálkodást és az erdők állapotát.

ErFa Hír – Ha például az erdő funkcióinak sorrendjére gondolunk, az is megváltozott, korábban a gazdasági volt az első, ma ez az utolsó...

W. K. – Az elmúlt harminc év arról szólt, hogy az erdőgazdálkodó szakemberek szemléletét kissé átgúrták. A természeti erőforrások védelme és a társadalmasított szolgáltatások felismerése nemcsak a szemléletben jelent meg, hanem a statisztikai adatokban is. Egyre több olyan erdőt jelöltünk ki, amelyekben a védelem vált elsőlegessé. De azért a gazdasági erdők jelentősége meghatározó.

ErFa Hír – Kívülről úgy látszik, hogy az erdészeti társadalom régóta védekező állásban van...

W. K. – Ez ugyan így néz ki, de valójában állítom, hogy az erdészek közül azok, akik az ökológiai gazdálkodás hívei, nem

offenzívaként élték meg ezt, bár egyfajta kényszerként. Emlékezzünk, hogy két nagy hullámban levédtek a hazai erdők nagyon nagy részét. A természetvédelem 500 ezer hektárt, a Natura 2000 pedig 800 ezer hektárt. Ezeken a területeken megkövetelték a technológiaváltást. Ez úgy kezdődött, hogy a Parlament moratóriumot hirdetett a védett területekre, és az erdészeti társadalomnak kellett kitalálnia, hogy miként lehet gazdálkodni ezekben az erdőkben, hogy valamennyi funkciót szolgálják. A magam és a kollégáim életében az jelenti a sikert, hogy természetközeli eljárásokat vezettünk be, és fogadtattunk el. Adott volt a kemény természetvédelem, s ebben a helyzetben az erdészeti társadalom hozta a megoldást a szálalással, a szálalóvágással, olyan technológiákkal, amelyek megférnek az új szemlélettel is. Ezek erdészeti „találmányok”, melyekkel elődeink már korábban is kísérleteztek.

ErFa Hír – Hogyan tovább?

W. K. – Most a környezeti változások ránk kényszerítik az új módszereket. Ha azt akarjuk, hogy az erdeink megmaradjanak, két stratégia közül választhatunk:

még finomabb módszerekkel nyúlunk bele az állományokba, illetve jobban elválasztjuk az erdőt az ültetvénszerű állományoktól. Az őshonos állományú erdeinket átállítottuk természetes felújításra, ami óriási eredmény. Ehhez persze megfelelő körülményeket kell teremteni, mert ha a nagyvad túlszaporodik, akkor ezt a technológiát veszélyezteti, és mesterséges kiegészítéseket kell tenni.

ErFa Hír – Akkor merre van előre?

W. K. – Ezen még sokáig fogunk vitatkozni, mert az a statikus szemlélet nem jó, ha kimondjuk, ennyi szántó, annyi gyeper és amannyi erdő legyen. E téren a politikának kell majd döntést hoznia. Ha kimondták, hogy 27 százalékos erdősültség legyen Magyarországon, akkor még erdőt kell telepíteni. Az érdekek artikulálása mellett folyamatos alkura van szükség.

ErFa Hír – A magánerdő-gazdálkodók nem a természetvédelem érdekei szerint akarnak erdészkedni...

W. K. – Nekik is meg kell adni a lehetőséget, a teret, bár a konfliktusok napjainkban is megvannak, de szépen haladunk előre. Ezt az erdőtörvényt én gazdasági szemléletűnek tekintem, aminek a jelen társadalmi-politikai helyzetben van jogsúlya. Ugyanakkor a fenntartható fejlődésről, például a talajerő megőrzéséről az erdész nem mondhat le. Akkor sem, ha az erdőt kincsképző funkciója szerint időnként kivágjuk. Arra kell ügyelni, hogy csak annyit vágjunk, amennyit a természet károsítása nélkül lehet. Az utóbbi harminc évben két millió köbméter tűzifa-kitermelésről fölmentünk ötmillióra. A későbbiekben meg kell majd fontolnunk, hogy elégetés helyett minél tovább megkössük a szenet a fában.

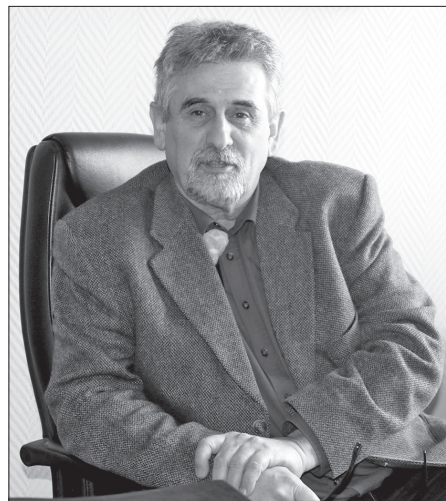
ErFa Hír – Visszatérve a technológiai váltásra, hogyan foglalná össze az elmúlt évtizedek változásait?

W. K. – Arra büszkék lehetünk, hogy az ötvenes évekhez képest a magyar erdőgazdálkodásban a kilencvenes évekig dimenzionális változások következtek be. Mindez a Kaán Károly-i eszmékre épült: minél finomabban, minél kisebb bolygatással folytassuk az erdőgazdálkodást, ugyanakkor a megtermelt erőforrás se vesszen el. A kérdés az, hogy tudunk-e továbblépni a mostani megtorpanás után? Elfogadom a jelenlegi felfogást, mert figyelemmel kell lennünk azokra is, akik ötven év nyomorúság után végre hozzájutottak az erdővagyonukhoz, azok dolgoznak és gazdagodjanak. Ugyanakkor ezt

nagyon árgus szemekkel kell ellenőrizni a szabályozó államnak, a tízmillió magyar állampolgár nevében.

ErFa Hír – Felelős politikusok mindig hangsúlyozzák, hogy a közjóléti funkciók ellátásához szükséges anyagi alapokat az erdő gazdasági funkciója teremti meg, többek között a védett erdőkben megnőtt fa kitermelésével...

W. K. – Én még továbbmegyek. Nemcsak arról van szó, hogy nem hagyjuk megrohadni a fát, hanem a kidolgozott eszközrendszerünkkel a védett területeken a rossz irányú ökológiai folyamatokba is bele kell nyúlunk. Mert előfordulhat, hogy átalakul és megszűnik az erdő.

Ha nem tartjuk zárva az állományt, ha nem segítjük a természetes felújulást, a felgyorsuló degradáció érdekében meg kell tennünk. A 21. század emberének a felelőssége, hogy a természetet az önműködő állapot felé terelje, és ne csak kihasználja. Nekünk van tudásunk ahhoz, hogy befolyásoljuk a természeti folyamatokat, extenzív módszerekkel. Sajnos nem ismert a társadalom előtt, hogy mindez nem napi történet, hanem hosszú távú folyamat. A környezeti állapot védelme érdekében most kell elindítani egy kormányprogramot, amit úgy hívnak, hogy Kaán Károly Program, amely nemcsak az erdősítésről, erdőtelepítésről, hanem a fásításról, az ipari célú erdőről, tehát minden zöldfelületi gazdálkodásról központosítottan, tudatosan, a rendelkezésre álló eszközökkel gondoskodna. Ez birtokpolitikai, támogatási, sőt közbiztonsági kérdés is.

ErFa Hír – Mekkora lehet ma a rendezetlen terület?

W. K. – Ez nem patika. A világon sehol nincs százszázalékos rendezettség,

mindenütt vannak rendezetlen területek. Tulajdonos nélküli jószág elvileg nincs. A tulajdonosok nyilvántartása, elérése az államnak nagyon sok pénzébe kerül. Jelenleg a magyar erdők mintegy tíz százaléka gazdátlan, nem folyik rajta gazdálkodás.

ErFa Hír – A „zöld könyvek” hasznosítását hogy képzeljük el? Ezt a napi munkában forgatják a kollégák, vagy csak időnként bepillantanak, hogy a felvétel idején ilyen volt a hazai erdőállomány?

W. K. – Ezeknek kettős szerepük van: egyrészt a folyamatos használat, másrészt megőrzi, rögzíti a jelenlegi állapotokat. Igyekezünk a szerzők közé a kollégák legszélesebb körét bevonni. Ez elsősorban a gyakorlatban dolgozó erdészek számára jelent kihívást és tanulási folyamatot.

ErFa Hír – Akkor ez egyfajta „önképzőkör” is...

W. K. – Képzőkör. De a kezdő kollégák számára tényleg egyfajta bibliaként is szolgál, mert ebből jól megismerhetik azt a területet, ahol majd dolgozniuk kell. A gyakorlati szakemberek számára is kézikönyvként szolgálhat. Remélhető, hogy a mai korszerű szemlélet elterjedését is segíti. Azt gondolom, hogy ez nagyon nagy szakmai és pedagógiai érték, hogy rávehettünk egy szakmát saját fejlődésének végiggondolására, hogy számot vessen azzal, amit csinál. Hasznos dolog időnként önvizsgálatot tartani, és belenézni a tükörbe, jól csinálom-e azt, amit teszek.

ErFa Hír – Hogyan osztották föl az országot a zöld könyvekhez?

W. K. – Négy nagy területre osztottuk. A legnagyobb az Alföld, ezen túl vagyunk, egy kisebb az Északi-középhegység. A következő két terület a Dunántúli-középhegység és a Kisalföld lesz. Az még nem dőlt el, hogy hány kötetbe szerkesztik. Már megkerestük az érintett erdőgazdaságokat, hogy bekapcsoljuk őket ebbe a kultúrmisszióba.

ErFa Hír – Hol tart a szolgálat, a hatóság történetének megírása? Ez a másik „biblia” a szakma identitásának alapvető összefoglalása lesz.

W. K. – Ez nagy gond számomra is. A három főlkért szerző – Barátossy Gábor, Halász Gábor és dr. Király Pál – az eredetileg tervezett terjedelmet jelentősen túllépte. Meg kell szerkeszteni, és drákói szigorral meg kell húzni a kéziratot. Egyelőre még nem találtunk pénzt a kiadásához.

ErFa Hír – Az erdőtörvény számos módosítása közül melyeket tartja a legfontosabbnak?

W. K. – Az igazgatás jó szándékú kritikával élt az elmúlt időszakban. Erénye az új szövegnek a rugalmasabb gazdálkodási lehetőség megteremtése. A korábbi törvényt mindenképpen cizellálni kellett.

ErFa Hír – Nem kevesek véleménye szerint a hatóság ellenében született a mostani törvény...

W. K. – Ez így nem igaz. Az előző erdőtörvény nagyon hatósági szemléletű, logikailag egységesen végrehajtható volt. A magántulajdon „felszabadítása” kevesebb munkát ad az igazgatásnak. Egy nyarasan azt mondani, hogy csak ekkor és ekkor vágathatod le, nem helyes. Itt dinamikus alkalmazkodásra van szükség. Felül kellett vizsgálni, hogy van-e értelmük a korlátozásoknak. Egy védett területen lévő akácost miért kellene másként kezelni, mint a „normál” akácost? Akárcsak az ártéren növe nemesnyarast? Az ehhez hasonló korlátozások valóban a gazdasági haszon csökkenését okozták. Az egyszerűsítések sok mindent „felszabadítottak”, és a gazdálkodás számára ez jó.

ErFa Hír – Ezek szerint a hatóság nyertes vagy vesztes?

W. K. – A hatóság sem nem nyertes, sem nem vesztes, hanem kissé összezavarodott. A hatóság szolgál, akként, ahogy „parancsolnak”.

ErFa Hír – Most egy másik kottából kell játszani.

W. K. – Egy ismeretlen és nem teljesen végiggondolt kottából. Elég nehéz ki nem fejtett gondolatokhoz eljárásrendet írni. Ezért nem irigylem most a jogalkotót. Megvolt az „ötletbörze”, de hogy miként lehet végrehajtani, az most fog kiderülni. Azt gondolom, hogy nem lett egyszerűbb és hatékonyabb sem. Most egy tanulási folyamat következik, amelyben nagyon rugalmasan kell eljárni. A hatósági eszközrendszerünk nem egészen kristálytiszt. Egyelőre úgy tűnik, hogy többet veszítettünk a hatékonyságban, mint amennyit nyertünk a változtatásokkal: a csereerdősítés megszüntetése, az erdőművelési ág megváltoztatását megkönnyítették, a talált erdőket szabad rendelkezésű erdőkként kezeli. Ezekből

adódóan is csökkenni fog a hazai erdők területe.

ErFa Hír – Az is egy fölvetődött kérdés, hogy nem szektorsemleges az erdőtörvény.

W. K. – A magántulajdonban csak annyit kell korlátozni, amennyi etikailag, szakmailag bizonyíthatóan közérdek. Ennek alapján az állami erdőkben többet kell elvárunk.

ErFa Hír – A hosszú távú tervezéssel, a hozamszabályozással nem találkozom az erdőtörvényben.

A „zöld könyvek” átadása Barkóczi István SEFAG vezérigazgatónak az Erdők Hete megnyitón 2017-ben

W. K. – Ez hiányzik belőle. Azért, mert működött egy szigorú erdőtervezés, és nyolcvan éve azt tudtuk hirdetni, hogy növekszik az erdőterület. Visszatekintve az elmúlt majd’ harminc évre, a privatizációval kapcsolatos aggodalmaink nem voltak alaptalanok. A magyar erdők 95 százalékánál a tulajdonost egy bérlő/használó helyettesíti. Korábban a tulajdonos magyar állam érdekeit az erdőtervezés képviselte. Ez ellen „lázadtak fel” most a kezelők/használók. Az erdőtörvénybe a „napi használati”, kezelői érdekeket építettük be.

ErFa Hír – Sikerül-e a hatóságnak a tervezést megtartania állami keretek között?

W. K. – Napjainkban, amikor az államnak környezeti felelősséget is kell vállalnia, erről nem mondhat le. Természetet, erdőt védeni lokálisan nem lehet, csak központosított akarattal. Ugyanis minden szabályozás és korlátozás helyi érdekeket sért.

ErFa Hír – Beszéljünk a hatósági munkáról! Például a másodfok új helyéről.

W. K. – Korábban ötven évig azonos struktúrában dolgoztunk. Újabban az egész közigazgatás megváltozott. Lehet, hogy majd harminc év múlva ez is hatékony lesz.

ErFa Hír – Az erdőterület évtizedek óta növekszik, az igazgatás létszáma pedig állandóan csökken...

W. K. – A mai digitális világban a nyilvántartást tisztítottuk, világosabb lett. Könnyebbé vált az igazgatási munka. Azért lehetett a létszámot csökkenteni, mert a gépekkel gyorsabban és egyszerűbben lehet a munkát elvégezni. Ma már digitális térképpel a kézben folyik a terepi felvétel.

ErFa Hír – Milyen jellegű ügyek kerülnek az első, illetve a másodfok elé?

W. K. – Erre ma már nincs igazán rálátásunk, de úgy tűnik, hogy egyre több a tulajdonos és a kezelő közötti konfliktus. Talán kevesebb ügy jut el a másodfokig, az egyszerűsített erdőtörvényből adódóan. Sok az elhúzódozó ügy, és az igazgatás számára nem egyszerűsödött az ügyintézés.

ErFa Hír – Az erdőfelújítási kötelezettség

okoz sokak számára gondot...

W. K. – Mikor van pénze a tulajdonosnak, ha vágás után sincs? Az állami társaságoknál más a helyzet, azok nem akarnak egy-két évi növedéket sem elveszíteni, ezért felújítanak. Ha tehát valaki nem erdősít azonnal, akkor magának okoz kárt. Ha üresen hagyja a földjét, két év alatt – tűzifában számolva – hektáronként 600 ezer forint a veszteség.

ErFa Hír – A természetességben való visszaesés jelent még fenyegetettséget az erdőgazdálkodónak... Ez milyen gyakran fordul elő?

W. K. – Az erdő minőségének a fenntarthatósága nagyon fontos kritérium. Az ezt mérő hat kategóriás szabványrendszer bevezettük, ami egy mesterséges rendszer, és még sokat fogunk vitatkozni fölötte. A korábbi erdőtörvény bevezetésekor is az volt a követelmény, hogy legalább olyan, vagy jobb erdőt hozzon létre a tulajdonos, mint amit levágott. Ennek betartatásához már nem rendeltek szankciót. Akkor lehet büntetni, ha nem úgy újí-

tott fel a kezelő, ahogy az elő volt írva. Az előírt százalékos arányok nagyon nehezen kérhetők számon. Ezt inkább iránymutatásnak, szemléletnek kell tekinteni.

ErFa Hír – *A kormányhivataloknál a kollégák identitását súlyos sérelem érte, elvették az évszázados szakmai megnevezésüket. Sőt, ma már erdőfelügyelő más szakmabeli is lehet.*

W. K. – Ezek súlyos dolgok. Persze jól dolgozni sokféle szervezet keretén belül lehet. A kapacitáshiány esetén a feladatok megoldása könnyebb akkor, ha egy kézben van az irányítás. Az ország további erősödése esetén rá fognak jönni, hogy a szolgáltatás minősége akkor jobb, ha nem ilyen atipikus struktúrában dolgozunk. Eszközrendszer nélkül nem lehet ágazati felelősséget vállalni. De nincs új a nap alatt, mert a 70-es években már ültek a kollégák a megyei tanácsoknál.

ErFa Hír – *Milyen jövőt lát az Erdészeti Igazgatóság számára középtávon?*

W. K. – Az Erdészeti Igazgatóságnál most van kialakulóban egy kutatói, innovatív funkció. Egy olyan szellemi központ kialakítására törekszünk, amely a fejlesztésekben, az információs bázis korszerűsítésében, a végrehajtás egységesítésében, tudományos tevékenységben fejt ki komoly alkotói munkát. Fontos célkitűzés az erdészeti ágazati irányítás infrastruktúrájának a fejlesztése. Ezeket szolgálja töb-

bek között a Soproni Egyetemen működő tanszékünk is.

ErFa Hír – *Milyennek látja a személyi és munkafeltételeket?*

W. K. – Van fizetésünk, ruhánk, autónk, nincs betöltetlen szakmai álláshelyünk. Mindig tudunk fölvenni új munkatársakat, mert nagyon megnőtt a fluktuáció. Váltak a feladataink, előtérbe került az informatika, s éppen ezekbe a munkakörökbe nem találunk szakembert, mert nem tudjuk megfizetni. A jövő egyik nagy kihívása ennek a helyzetnek a megoldása.

ErFa Hír – *Hogy állnak az ágazati arculat, az ismertség növelése terén?*

W. K. – Ágazati PR-t kellene csinálni, külön az erdészet számára is. A Nébih-nél van kommunikációs igazgatóság, ők üzemeltetik a honlapot is.

ErFa Hír – *De sajna, a honlapnak nincs erdészeti felülete, a keresőszavak között nem érvényes az erdő. Az Erdészeti Igazgatóság egyedi és megismételhetetlen, nincs mihez hasonlítani, csak a mindenséggel mérhetik magukat. Marad a külföldi példa. Milyen nemzetközi kapcsolatokkal rendelkeznek?*

W. K. – Feladatokból adódó kapcsolataink vannak. A minisztériumból delegált feladatok, statisztikai témákból adódóak, de van néhány nemzetközi projekt, amelyben részt veszünk. Úgy érzem, a magyar erdészet kiszorult a nemzetközi

vérkeringésből. Régen a főigazgató a 365 napból 120-at külföldön töltött. De akkor a minisztérium döntött a kiküldetésekről.

ErFa Hír – *Végül egy kardinális kérdés. Csökken az erdőterület, mi ennek a legfőbb oka a földalapú támogatás „konkurenciája” mellett?*

W. K. – Elsősorban a támogatási rendszer. Túl szigorú, nehézkes más területekhez képest. Nem éri meg, és sok baj van vele. Ráadásul előfinanszírozással működik. Tizenöt évig folyik az ellenőrzése.

Tehát ezer sebből vérzik. De az új erdőtervény nevezéktani változásai miatt is van némi csökkenés.

ErFa Hír – *Mikor válik az erdőcsökkenés politikai kérdéssé?*

W. K. – A miniszter élénken reagált a hírre.

ErFa Hír – *Mit kezd a szakma a régi-új találománnyal, az agrárerdészettel?*

W. K. – Alapvető ágazatpolitikai dilemma volt. Sokan azt gondoltuk, hogy a fásításokat, a fasorokat, az ipari fát, az agrárerdészetet is be kellene tenni az erdőtervénybe. Végül nem került bele, mert az egyszerűsítés, ugyanakkor a kiterjesztés ellentmondásba került. Ennek a megoldására külön nyilvántartást fogunk létrehozni. Az ürfelvételek korábban ez nem jelent majd gondot.

Zétényi Zoltán – Nagy László

Átszervezés és paradigmaváltás közepette áll a vártán Czirok István igazgatóhelyettes

A MÁLLERD, majd az ERTI egykori székházában otthonra talált Erdészeti Igazgatóság vezetőségében fél évvel ezelőtt kapott igazgatóhelyettesi kinevezést Czirok István erdőmérnök, az egyik legrégebbi munkatársa a központi erdészeti igazgatásnak.

Ali Tamást követően ő vette át a klasszikus erdészeti hatósági feladatokkal foglalkozó osztályok szakmai munkájának koordinálását, de egyúttal maradt az Erdőtervezési és Természetvédelmi Osztály vezetője is. Osztályának feladatkörébe tartoznak a körzeti erdőtervezés mellett, a Natura 2000 ügyek, és a közjóléti témák is, amelyekből különösen az utóbbi évtizedben meglehetősen sok akadt. Ezzel a területtel már évtizedek óta foglalkozott a hányattott sorsú Zöldövezet Tervező Iroda, amely 2007-ben integrálódott a tervezési osztályba.

Igazi paradigmaváltásként fogható fel, hogy a felügyeleti osztályt két jogással sikerült megerősíteni, hisz' napjainkban az erdészeti hatósági munka sem képzelhető el jogi szakértők nélkül.

Osztálya szakértőként oroszlánrészét vállalta a régi-új erdőtervény és annak végrehajtási rendelete előkészítő munkálataiban. Még élénken élnek benne a munka során folytatott komoly szakmai viták.

Abban megegyezünk, hogy ez a jogszabály alig hasonlít az elődjére, mégis jogi értelemben „csak” módosított törvény. A végrehajtási rendeletek már új jogszabályként jelentek meg.

A törvény nem lett egyszerűbb, de a puding próbája az evés, majd a gyakorlatban derül ki a használhatósága.

Cz. I. – A jogalkotó szándéka az volt, hogy a magasabb természetességű állami erdők nagyobb figyelmet kapjanak, hiszen jelentősebb mértékben szolgálnak a közérdeknek, mint például az akácos magánerdők – szögezi le a szakember. – Ebből következően lényeges változás többek között, hogy a jelentős arányt, de kisebb természetességi értéket képviselő kultúrerdő és faültetvény természetességű erdők vágásérettségi kora csak ajánlás, a nem állami tulajdonú erdőknél. A gaz-

dálkodó döntheti el, hogy az állományát mikor akarja levágni, véghasználati lehetőség híján csak kérnie kell az erdőterv módosítását. Ez mintegy 500 000 hektárt érint, elsősorban a magántulajdonban lévő akácosokat, fenyveseket és nyarasokat.

Hasonlóan fontos változás az is, hogy az erdőfelújítás célállománya gyakorlatilag szabadon megválasztható faanyagtermelő elsődleges rendeltetésű kultúrerdő és faültetvény természetességű erdők esetén, bármilyen célállomány is szerepeljen az erdőtervekben, ráadásul ez az állami erdőkre is vonatkozik. Ez adataink szerint jelenleg 575 ezer hektár erdőt érint.

Egy harmadik fontos és nagy vitákat kiváltó változás az is, hogy a 2009. évi Evt. az állami védelmi és közjóléti rendeltetésű magasabb természetességű erdőkben bizonyos arányban előírta a nem vágásos üzemmódra való átállást, illetve átalakítást. A tapasztalatok szerint ennek a gyakorlati megvalósítása elsősorban a sík vidékeken nehézségekbe ütközött, így ezt a kötelezettséget jelentősen csökkentette a módosított jogszabály.

ErFa Hír – *A hozamszabályozás valahol nagyon el van rejtve...*

Cz. I. – Nem a törvényben, hanem annak végrehajtási rendeletében (15. §) található, a körzeten belül 500 hektárnál nagyobb vágásos és átmeneti üzemmódú állami erdőt kezelő erdőgazdálkodó erdeire kell szabályozást végezni.

ErFa Hír – *Az átalakító üzemmód megnevezés helyett átmeneti az új fogalom. Ez a változtatás miért volt fontos?*

Cz. I. – Az Adattár adatai szerint igen jelentős erdőterületek kerültek átalakító üzemmódba. A szakma tapasztalata szerint ezen állományok egy részénél nem reális cél az átalakítás az örökterdő üzemmódra, hanem egy természetkimélő, minél inkább természetyszerű, elnyújtott felújítással, adott esetben mikro tarvágásokkal történő kezelést valósítsanak meg.

Czirok István fontosnak tartja, hogy a módosított erdőtörvény szellemiségét, legfontosabb változásait közérthető formában hozzáférhetővé tegyék, egyrészt a laikus erdőtulajdonosok, másrészt az érdeklődő nagyközönség számára is.

ErFa Hír – *Milyen változásokkal járt a másodfok távozása?*

Cz. I. – Bár szervezetileg kiváltak, a Pest Megyei Kormányhivatalhoz kerültek, a munkánk szempontjából nem okozott lényeges változást, hiszen továbbra is egy épületben dolgozunk, így ha szük-

séges, segíteni tudjuk egymás munkáját. Fontos visszajelzést kapunk az ügytípusokról és a másodfok jogértelmezéséről.

ErFa Hír – *A természetességi kategóriák betartása terén mi a tapasztalat?*

Cz. I. – Az a fontos, hogy a természetességi állapot a gazdálkodás hatására nem romolhat. A módosított törvény megfogalmazott egy új fogalmat, a természetességi alapelvárást. Ezt egyfajta célként határozzák meg, amit fenn kell tartania a gazdálkodónak. Az állapot átmenetileg romolhat, például ha a felújítás során a bontóvágásban megjelenik egy invazív faj, mondjuk a bálványfa, amit vissza kell szorítani, hogy az alapelvárásnak megfelelő állapotok álljanak elő. A hatásának vannak eszközei, amelyekkel a korábbi állapot helyreállítására ösztönözheti a gazdálkodót. Amennyiben a természeti viszonyok megváltoznak, vagy egy megosztás következtében az erdőrészlet területe változik, a természetességi alapelvárás kérelemre és hivatalból is módosítható.

ErFa Hír – *Gazdálkodók körében gyakran hallható, hogy szívesen átvinnék az erdőtervezést, hisz' ők élnek ott, testközelben a területtel, ők ismerik a legjobban.*

Cz. I. – Annnyiban változott a törvény, hogy a körzeti erdőtervek készítésénél nagyobb mértékben kell támaszkodni a gazdálkodó elképzeléseire, javaslatára. Sokkal inkább keretjellegű, mint az eddigi erdőtervek, nagyobb mozgásteret kap a gazdálkodó.

ErFa Hír – *Ez azt jelenti, hogy nagyobb együttműködésre kell törekedni a gazdálkodó és az erdőtervező között?*

Cz. I. – Igen. Ez már eddig is így zajlott, de most erre még nagyobb hangsúlyt fektetünk. Négy fontos feladata van a körzeti erdőtervezésnek:

- a térbeli rend felülvizsgálata, hogy rendelkezésre álljon egy minél pontosabb térkép
- a természetességi állapot meghatározása, ami továbbra is fontos szabályozó,

- a vágásérettségi kor meghatározása – a fentiekből következően elsősorban a magasabb természetességi kategóriákban

- és végül, de nem utolsósorban megtervezni, hogy a következő tízéves időszakban hol és milyen beavatkozás, fahasználat szükséges és milyen felújítási mód, erdőesítési célállomány áll összhangban a termőhellyel, rendeltetéssel és általában a közérdekkel.

Ezenkívül hangsúlyozni kell a részlet-szintű szöveges előírások növekvő szerepét is, amik általában kisebb-nagyobb korlátozást fogalmaznak meg. Az a cél, hogy kerüljünk minden olyan korlátozást, amely nem kellően alátámasztott, de a fenntartható, tartamos gazdálkodást biztosítjuk.

ErFa Hír – *A 2009. évi Evt Vhr.-jében 101 célállomány volt, ami az örületbe kergette a gazdálkodó kollégákat. Most ez miként alakult?*

Cz. I. – E téren is jelentősen nőtt a szakszemélyzet mozgásterét, de a felelőssége is, hiszen mindössze 15 féle célállományt különít el a végrehajtási rendelet. Sok esetben a főfajok is, de az elegyfajok minden esetben elég széles körből választhatók.

ErFa Hír – *Visszatérve a korábbi szervezeti változásokra, milyennek ítéli meg az egykori kormányhivatali, a mai járási hivataloknál dolgozó kollégákkal a kapcsolattartást?*

Cz. I. – A hivatalos kapcsolattartás egyre nehezebb, hiszen a szakmai irányító jogkör az FM illetékes részlegeinél van, ezért csak rajtuk keresztül és természetesen velük egyeztetve fogalmazhatjuk meg iránymutatásainkat. Ugyan egyre kevesebb az ismerős arc a járási hivataloknál, a régi kollegiális, akár baráti kapcsolatok és a személyes találkozók sokat segítenek a kapcsolattartásban, amit a magam részéről most is folytatandó irány-
nak, fontos értéknek tartok.

Z. Z.

Az új igazgatási koncepció szerint létrehozták a szuperjárási rendszert, amelyek közül tízben vannak jelen, a régi igazgatóságoknak megfelelően. Sikertelen megértetni az átszervezés során, hogy az erdészeti igazgatás száz évvel ezelőtt létrehozott területi elrendezése az erdők természetföldrajzi elhelyezkedését követi. Így egy-egy korábbi vidéki igazgatóság más elnevezéssel ugyanazt a feladatot látja el, ugyanazon a körzetek által meghatározott illetékességi területen. Ezek egyike, Gödöllőn székelő korábbi Pest Megyei Kormányhivatal erdészeti részlege, most az Érdi Járási Hivatal alá tartozik.

Fakereskedelmi lánc és jogszociológiai környezet

Beszélgetés dr. Nagy Dániel igazgatóhelyetttel

ErFa Híradó – Mikor és miért fogalmazódott meg a nemzetközi szinten a fakereskedelem ellenőrzésének szükségessége?

N. D. – Erdész elődeink már régen is tudták, hogy a fatolvajokat nem biztos, hogy az erdő területén a legkönnyebb megfogni, hanem amikor kiér a fa az erdőből, akkor sokkal hatékonyabban lehet ezt megtenni. A nemzetközi közösség is rájött, a 20. század második felében, a 21. század elején, a fejlődő országoknál tapasztalható erdőirtásoknál, hogy az egész fakereskedelmi láncot kell ellenőrizni. Ehhez voltak-vannak analógiák, akár az élelmiszer-, akár a kávétermelést nézzük. Ugyanis, mint mondtam, a területen nagyon nehéz tetten érni ezeket a cselekményeket. A fejlődő országok és közvélemény részéről egyre nagyobb volt az igény, hogy a globális mértékű illegális fakitermeléseket és erdőirtásokat megakadályozzuk.

ErFa Hír – Az NGO-k kezdeményezték ezt?

N. D. – Nem gondolom, sokkal inkább a Kaán Károly-i gondolat, az erdészlogika van e mögött, hisz' ha valakinek, akkor az erdőgazdálkodónak, a tulajdonosnak elemi érdeke, hogy ne legyen illegális fakitermelés. Két okból is: egyrészt mert mint erdőtulajdonosnak – Magyarországon – nekem kell felújítanom az erdőt, másrészt azért, mert az illegális fakitermelésből származó fa piaci előnyben van hozzám képest, hiszen versenylőnye van, mert nem kell felújítania és olcsóbban tudja adni. Úgy gondolom, hogy a faanyag nyomon követési rendszer minden erdőtulajdonosnak és minden tulajdonosi szemléletű gazdálkodónak elemi érdeke.

ErFa Hír – Miért éppen az EU érzett felelősséget a világ erdeiben folyó illegális fakitermelés visszaszorítására?

N. D. – Köztudott, hogy az uniónak a környezetvédelmi célok különösen fontosak. Ám globálisan nem az EU érzett felelősséget emiatt, hisz' az EUTR-hez hasonló szabályozás Kanadában és az Egyesült Államokban is van, de más országok, például Japán is erre törekszik. Ezt elsősorban a vásárló országoknak kell elhatározniuk. E téren a fejlett országok

sokáig Janus-arcúan viselkedtek, mert osztorozták a trópusi, fejlődő országokat az illegális fakitermelés miatt, de valójában ez a faanyag hozzájuk-hozzánk került értékesítésre. Valójában mi használtuk fel. Ennek kapcsán a felelős vásárlás és fogyasztás is kapcsolódik az EUTR-hez.

ErFa Hír – Mely EU szervek állították össze az ellenőrzés „forgatókönyvét”?

N. D. – A magyar jogszabályok szerint ezt a forgatókönyvet nem az unió állítja össze, hanem a tagállam a saját kockázatelemzése alapján. Esetünkben a Nébih elnöke hagyja jóvá, valamint jelentési kötelezettségünk van a szakminiszter, sőt az Európai Unió felé is az ellenőrzések céljáról, mennyiségéről. Amennyiben ezekkel az unió nincs megelégedve, akkor azt jelzi a tagállami hatóság felé, szélső esetben kötelezettségsegési eljárást indíthat.

ErFa Hír – Hazánkban mi okozta az EUTR bevezetésének késlekedését?

N. D. – Úgy gondolom, hogy nem a szakpolitika okozta a késlekedést. Emlekezetes, hogy 2013–14-ben az egész jogrendszer megváltozott, számos ennél fontosabb tennivalója akadhatott a jogalkotóknak. Amint bevezettük a rendszert, az unió megszüntette a kötelezettségsegési eljárást.

ErFa Hír – Miért éppen a Nébihre esett a választás a végrehajtás megvalósításában?

N. D. – Úgy gondolom, hogy a Nébih állatorvos kollégái az élelmiszerlánc-biztonsági és állatjóléti kérdésekben jelentős tapasztalatokkal rendelkeztek. Ez olyannyira így van, hogy több Twinning projektben részt vesznek külföldön. Az EUTR pedig részben erdészeti, részben láncellenőrzési ismereteket feltételez, to-

vábbá a készletnyilvántartás és a nyomon követés logikájának ismeretét.

ErFa Hír – Miért volt szükség az Erdészeti Igazgatóságon belüli szervezeti átalakításra?

N. D. – Ez a munka a hagyományos erdészeti igazgatásra épül, de tulajdonképpen akkor kezdődik, amikor a fa „kilép” az erdőből. De azt is megnézzük, hogy a fát legálisan termelték-e ki, mert a láncellenőrzésnek ez az első vagy visszafelé haladva, az utolsó kérdése. Az Erdészeti Igazgatóságon belül a közigazgatási átszervezésnek megfelelően a feladatok átalakultak, a súlypontok megváltoztak az első és másodfok áthelyezésével. Az EUTR inkább felügyeleti, és „akciójellegű” munka, és ehhez kellett igazítani a két osztályt. Nekünk adott esetben éjjel is be kell ülnünk az autóba, ha mondjuk, egy adott határszakaszon gyanús szállítmány jelenik meg, vagy más szabálytalannak tűnő körülmény merül fel. Ez eltérő munkarendet, más szemléletet és jogi ismereteket feltételez.

ErFa Hír – Hogyan zajlik a „terepi munka”, az ellenőrzés? Az ellenőrök a központ munkatársai?

N. D. – A Nébih ezt a feladatot országos hatáskörrel látja el. Az ellenőrök az Erdészeti Igazgatóság munkatársai, és az egész ország területén ellenőrizhetnek. Ehhez teljes körű felhatalmazással rendelkezünk.

ErFa Hír – Kik a Nébih-es kollégák segítői?

N. D. – Számos társhatósággal dolgozunk együtt, többek között a rendőrséggel, a NAV munkatársaival, a természetvédelmi őrszolgálatos kollégákkal, de segítenek az erdőgazdálkodók és az erdészeti szakszemélyzet tagjai is.

ErFa Hír – Melyek a bevezetés utáni legfontosabb tapasztalatok a fafaj- és a faanyagfőleség, a választék, a földrajzi megoszlás tekintetében?

N. D. – Készült egy felmérés az erdőgazdálkodók és a piaci szereplők bevonásával. Ennek alapján termékcsoportokat említhetek, és az a tapasztalat, hogy a legtöbb visszaélés a tűzifa termékpályán történik.

Ennek elsősorban az az oka, hogy tűzifa formájában nagyon gyorsan forgalomba hozható a fa, kézzel is mozgatható, nem szükséges darus kocsi, nagyon gyorsan értékesíthető, és gyorsan eltűnik a bizonyíték is. Még az értékesebb választékként értékesíthető faanyagot is inkább tűzifaként adják el ezek az elkövető csoportok. A legnépszerűbb fajok a ke-

ményfák, ezen belül az akác, ami nagyon kedvelt és gyorsan lehet értékesíteni. Az ország különböző területein más és más a kereslet, van, ahol már megtanulták, hogy nemcsak a tölgy, hanem a cser is jó, de a középhegységeken csak bükkal fűtenek. Ami a földrajzi megoszlást illeti, a közhi-e-delemmel szemben nemcsak Borsodban és Észak-Magyarországon fordulnak elő ilyen esetek, hanem a Dél-Dunántúlon is sokkal találkozunk. Vannak olyan elkövetői csoportok, amelyek oda kötődnek. Bár fontos szempont a rentábilis szállítási távolság is, de ennek az illegális országos hálózatnak a lopott, illegálisan kitermelt fát megéri, mondjuk Baranyából Pest környékére szállítani.

ErFa Hír – *Milyen a kapcsolat a romániai, szlovákiai partnerekkel és más országbeliekkel?*

N. D. – Amikor nekiláttunk ennek a feladatnak, nagyon sokat tanultunk a cseh kollégáktól, aztán felvettük a kapcsolatot a Kárpát-medencei és a visegrádi országokkal is, hiszen elsősorban velük állunk fapiaci kapcsolatban. A hazai fapiacra elsősorban a román, a szlovák, a horvát és az ukrán import van hatással, illetve az osztrák export. Az indulásunkat követően, a második évben rendeztünk egy regionális konferenciát, ahol egyeztetjük az eljárásrendeket, a fogalomhasználatot. Ez azért is volt hasznos, mert az illegális fakereskedelem mindkét tagállamnak rossz, ugyanis adócsalással jár együtt. Az így kitermelt fa után sem az általános forgalmi adót, sem az egyéb járulékokat nem fizetik meg. Ugyanakkor egyik állam hatóságának sem érdeke, hogy az egyik helyről a másikba irányuló legális fakereskedelmet korlátozza. Sajnos e téren számos alkalommal előfordul, hogy Ukrajna és Románia esetében tévesen emlegetik ezeket a legális szállításokat. A legálisan kitermelt importfával szemben a hazai fatermékek mindig is versenyképesek. A feladat az, hogy kiszűrjük az illegálisan kitermelt fát.

ErFa Hír – *Van-e összefüggés a hazai tűzifahiány és az ellenőrzések között?*

N. D. – A tűzifahiány rendkívül összetett jelenség, ami időnként már eléri a hiszterizálás határát. Részben regionálisan, részben időszakonként készlethiányok alakultak ki. Minderről egy hosszú feljegyzésben összefoglalva adtunk tájékoztatást több érintett szervezetnek, mintegy megjósolva a gondokat. Ebben a tavalyi és az idei időjárás is szerepet játszott, részben a tűzifavásárlás, részben a fakitermelések alakulása miatt, de például több olyan

üzem indult be, amelyik nagy mennyiségű sarangolt választékot vesz föl, és végezetül az is számíthatott, hogy azok az illegális fakitermelők kiszálltak az üzletből, akik túl nagyra ítélték a kockázatot az ellenőrzések miatt. Mindehhez járult még a tömegmérés bevezetése, tehát az ellenőrzések következtében a lebukás kockázata nőtt. Érdekes egyébként, hogy sok ellenőrzött kereskedő korábban a fémkereskedelemben „utazott”, de az ottani szabályok szigorodása miatt piacot váltott. Nem elhanyagolható az sem, hogy a fakitermelést is elérte a munkaerőhiány, és sok helyütt a tervezett használatot nem tudták elvégezni. Reméljük, hogy ebben a helyzetben – éppen a megemelkedett tűzifaár miatt – előre hozott fakitermeléssel kiegyenlítődik a megnövekedett piaci igény.

ErFa Hír – *A gazdálkodóktól van-e visszajelzés az illegális fakitermelés alakulásáról?*

N. D. – Ezek az információk becslések, amelyeket nehéz ellenőrizni. Egy magánerdő-gazdálkodó szerint az EUTR előtt a tűzifa-kereskedelem 80 százaléka volt illegális, jelenleg 30-40 százalékra becsüli. Tehát ezek szerint még van mit csinálnunk. A piaci folyamatok fehéritése, az elérhető többletnyereség az erdőgazdálkodókat segíti.

ErFa Hír – *Melyek a nyugat-európai tapasztalatok?*

N. D. – Teljesen más a nyugat-európai helyzet, a tulajdonosi szerkezet és az illegális fakitermelés.

ErFa Hír – *Állítólag arrafelé nem lopnak...*

N. D. – Így van. Ráadásul ott egy erdőnek már kétszáz éve ugyanaz a család a tulajdonosa. Nyugaton a trópusi fafajok behozatalát szigorították meg, és fűleltek le illegálisan bevitt szállítmányokat. Hangsúlyozom, teljesen más a jogszociológiai környezet. Ott nem kell a tulajdonosnak azzal küzdenie, hogy ellopták az

erdejét. Mások a jogkövetési szokások, például a szállítójegy is önbevallás alapján működik.

ErFa Hír – *„A bejelentési kötelezettség nem vonatkozik azon erdőgazdálkodóra, aki kizárólag Magyarország területén végzett erdőgazdálkodási tevékenysége keretében erdei faválasztékok előállítását és értékesítését végzi” – miért nem?*

N. D. – A megalapozott kockázatelemzés feltétele, hogy tudjuk, mely vállalkozások foglalkoznak ténylegesen fakereskedelemmel. A jogalkotó az erdőgazdálkodókat ez alól a kötelezettség alól mentesítette, mert a saját fa származási helyét ismerjük, ám amennyiben az erdőgazdálkodó kereskedik is, akkor már kell regisztrálnia.

ErFa Hír – *Az elrettentés és a bűnis-méltés megelőzése érdekében a bírságokat követően büntetőjogi következmények is lehetségesek?*

N. D. – E kettőt külön kell választani, mert ha a büntetőjog által szankcionált cselekményt is felfedünk, akkor meg kell tennünk a feljelentést. Ez például a tűzifa-kereskedelemben lehet a csalás, amikor beszédte a pénzt, de nem is volt szándékában a tűzifát leszállítani. Hasonló lehet az olyan mértékű illegális fakitermelés, amikor a természetkárosítás gyanúja merül föl. Ellenben, ha például gondatlanságból eredő hibát találunk, amit az ügyfél kijavít, akkor nem szankcionálunk, hanem csak figyelmeztetünk. Ebben az esetben nem célunk a büntetés kiszabása. De ha valaki nem tudja igazolni a fa eredetét, akkor az uniós és a hazai jog alapján is, zárolunk vagy el kell koboznunk a faanyagot. Ebben az esetben nincs hatósági mozgástér. Azt látjuk, hogy a fakereskedelmi lánc szereplői igyekeznek megfelelni az előírásoknak, és az ellenőrzéseknél gyorsan kijavítják az esetleges hibákat. Ha viszont az derül ki, hogy nem tudja igazolni a fa származási helyét, akkor teljes szankciórendszerrel kell fellépünk.

ErFa Hír – *Milyenek a szankciók?*

N. D. – A közigazgatási szankciók között pénzbírság szerepel, amely 30 millió forintig terjedhet. Illetve az igazolatlan eredetű faanyagot a hatóság zár alá helyezi vagy elkobozza. A személyeket pedig eltiltja a faanyag kereskedelmi láncához kapcsolódó tevékenységektől. Bezárhatja a telephelyet, a cégnek pedig megtiltja ezt a tevékenységet. Amennyiben ezeket a szankciókat valaki nem tartja be, ennek elbírálása már a nyomozhatóság jogkörébe tartozik.

Zétényi Z.

'Az erdő belső összefüggéseit próbáljuk még jobban megismerni'

**Beszélgetés Kolozs László
osztályvezetővel**

ErFa Híradó – Milyen feladatokat lát el az osztály?

Kolozs László – Az Erdészeti Mérő- és Megfigyelő Rendszer (EMMRE) működtetése fedi le tevékenységünk zömét. Az EMMRE 11 alrendszere közül hármát a NAIK ERTI működtet, egy közös feladat, míg a további hét alrendszer az Erdészeti Igazgatóság feladata. Ebből – a 3 erdőtüzes alrendszer kivételével – 4 alrendszer fenntartása az osztályom felelőssége. Hozzánk tartozik még a teljes EMMRE hazai és nemzetközi koordinálása, az igazgatósági kommunikáció, a honlapszerkesztés, a szarvasgombások hatósági képzése, az ESZIR szakmai modulok egy része, valamint további feladatok is, melyek közül legjelentősebb a „Magyarország erdészeti tájai” következő kötetének (a Zöld könyv – a szerk.) a megjelenítése.

ErFa Hír – Mikortól datálódik az EMMRE, és milyen, az osztály által működtetett alrendszereket foglal magában?

K. L. – Bár egyes alrendszerei akár 1961-ig is visszavezethetők, magát az EMMRE-t az Egészségvédelmi Hálózat (EVH) pontjainak kitűzésétől, 1987-től eredeztetjük. Az EVH az idei évtől újra az Erdészeti Igazgatósághoz tartozik, de ezenkívül a Vadállományok Élőhelyének Megfigyelése, a Nemzeti Szisztematikus Erdőleltár (National Forest Inventory, avagy NFI), az Országos Erdőkár Nyilvántartási Rendszer (OENyR), valamint a közös üzemeltetésű Éghajlat-változási Monitoring Rendszer is hozzáunk tartozik.

ErFa Hír – A külső megfigyelő számára úgy tűnik, hogy a szakmán belül kisebb a monitorong elismertsége, és az egyik legnehezebben védhető terület a források elosztásánál. Jogos ez a felvetés?

K. L. – Bár korábban valóban komoly erőfeszítéseket kellett tenni az új módszerek, így a monitoring tevékenység elismertsége érdekében, pár éve már változott a szemlélet. Akár a megújítható erőforrások felértékelődése, mennyiségük és minőségük európai szinten is összevethető megállapítása, változásuk folyamatos megfigyelése, akár a klímaváltozás hatásainak csökkentése érdekében elvégzendő feladatok meghatározása, a hirtelen megváltozott környezeti elemek, károsítók és károsítások felmérése indokolja és

aláhúzza a monitoring jellegű feladatok fontosságát. Az intézményi struktúra változása tovább erősítette ezt a folyamatot.

ErFa Hír – Milyen szakmai, társadalmi haszna van az éghajlat-változási monitoringnak?

K. L. – Az olvasók meghatározó része erdész vagy az erdőhöz jobban kötődő szakember, így az erdő társadalmi szerepére, és az erdő megőrzésének fontosságára most nem térnék ki. Az általunk létrehozott és létrehozandó mintaterületeken az erdő belső összefüggéseit, környezeti elemekkel való szorosabb kapcsolatát próbáljuk még jobban megismerni, de a kísérleti területek beindításával célunk az is, hogy a gazdálkodó számára mintát, támogatást nyújtsunk a klímaváltozás hatásainak csökkentéséhez, az erdőfelújítások sikerességének fokozásához.

ErFa Hír – Az ilyen jellegű vizsgálatokhoz rendelkezésre állnak visszamenőlegesen a meteorológiai adatok?

K. L. – Az OMSz-tól megvásároltuk az általuk mért adatsorokat. Ezek nagy része azonban interpolált adat, másrészt ezek nem erdőterület alatti észlelések. Globális klímaváltozás vizsgálatára alkalmasak, de egy kisebb erdőállomány esetén, pláne a kitettség, a tengerszint feletti magasság és a termőhely különbözősége miatt indokolt lenne lokális észlelési idősorok figyelembe vétele. Sajnos ilyen nagyon kevés van. Fontos szakmapolitikai célkitűzésnek tartom a kellő sűrűségű erdészeti meteorológiai észlelőhelyek újbóli létesítését.

ErFa Hír – Hogyan lehet meggyőzni az erdőgazdálkodókat arról, hogy jelentőség az erdőkárokat a hatáságnak?

K. L. – Erre nincs szükség, az OENyR a 2012. évi indulása óta egyre nő a rendszer részére adatot szolgáltatók száma. Mindezt nem csak az ún. „ügyfélbarát” hozzáállásunknak tudom be. Nagyon sok kolléga van, aki – akár nem is erdőtulajdonosként – szíven viseli az erdő sorsát. Ezt próbáljuk tovább erősíteni azzal, hogy folyamatos tájékoztatással és az akár visszamenőlegesen is elérhető, részletszintű információ rendelkezésre bocsátásával, úgymond visszacsatoljuk a rendszert az adatszolgáltatóhoz. Mindez az alábbi helyen mindenki számára elérhető: <http://erdoterkep.nebih.gov.hu/erdokar/index.htm>

ErFa Hír – Mi vezetett az erdőleltár elindításához?

K. L. – A kezdeti EVH-monitoringot hat év után már egy növedékvizsgálati

hálózat is követte. Ez a mostani erdőleltár bölcsőjének is tekinthető. A nemzetközi adatigény megnövekedése, az európai szinten is fontos adatharmonizáció és az időközben elnyert EU-s támogatás révén megnyert technológia voltak azok az elemek, melyek – az akkori növedékvizsgálatot kiszélesítve – az erdőleltár felé vitték a monitoringot.

ErFa Hír – Hogyan hasznosulnak az NFI adatai?

K. L. – Számos további olyan paraméter vettünk fel a rendszerbe, melyekre országosan reprezentáns adattal eddig nem rendelkezünk. Álló, fekvő holtfa, átmérőeloszlások, kis fákra vonatkozó információk, jelentős elegyaránnyal nem bíró fafajok jelenléte, vegetációfelvétel, cserjegyazdagság és sorolni lehetne még. Fontos az is, hogy a majdani visszatéréskor már a használatra, mortalitásra és egyéb, akár addig be nem azonosított folyamatokra információval fogunk rendelkezni. Jelenleg is ez az alapja – esetenként a korábbi növedékvizsgálat adataival együttesen – például a hazai biomassza-számításunknak, a tő- és mellmagassági átmérő közötti kapcsolatnak, a most teret nyerő, kisebb területi egységre kidolgozandó, egyváltozós fatérfogat-függvényeknek, a távérzékelési alkalmazások földi referenciaméréseinek, és itt sincs vége a listának. Nemzetközi együttműködésben számos EU-s adatszolgáltatási, ún. demonstrációs projektben részt vettünk, melyeknél szintén a harmonizált adatszolgáltatás a kulcsszó. Jelenleg a Diabolo projekt keretében a föld feletti biomassza meghatározása, valamint a faanyag-elérhetőség modellezése a kitűzött cél. Bővebben: <http://portal.nebih.gov.hu/hu/erdoleltar>

ErFa Hír – Mi az EMMRE jövőképe?

K. L. – Az egyik legfontosabb a távérzékelés bevonása az egyes monitoring alrendszereinkbe. Másik kiemelt célunk kapcsolataink bővítése, eredményeink gyakorlatban való hasznosulásának folyamatos növelése. **Z. Z.**

Új kihívás a Földmegfigyelési Információs Rendszer

Szabó Szabolcs a Nébih Nyilvántartási és Térképészeti Osztályának vezetője, valamint az Erdészeti és Faipari Dolgozók Szakszervezetének (EFDSZ) a titkára.

– A jövőben várható SZMSZ-módosításkor szeretnék a megnevezésüket Adatszolgáltatási és Térképészeti Osztályra változtatni. – Ez jobban fedí a tényleges tevékenységünket – magyarázza az osztályvezető. – Nyilvántartási feladatok az első fokú erdészeti részlegeknél folytak és folynak. Ma már alapvetően adatszolgáltatás zajlik osztályunkon.

Az adatszolgáltatás rendjét és tartalmát jogszabályok írják elő. Külön határozzák meg a járások és a Nébih által szolgáltatott adatok körét. A digitális leíró és térképi adatokat az Erdészeti Igazgatóság szolgáltatja, míg az egyéb statisztikai adatokat, szemlemásolati részletlapokat a járási hivatalok is.

Számos szervezet és intézmény igényel térképi adatokat különböző feladatokhoz, pl. kutatás, területrendezési tervek, földterület-megosztás stb.

Az osztály igazolja a szociális tűzifaprogramban részt vevő települési önkormányzatoknak, hogy az általuk megvásárolni kívánt tűzifát olyan erdőgazdálkodótól vagy gazdasági társaságtól szerzik be, melyek szerepelnek az erdőgazdálkodói nyilvántartásban. Ez a támogatás elnyerésének alapfeltétele.

Az adatszolgáltatásuk további jelentős részét a birtok-maximummal kapcsolatos

igazolás jelenti a járási földhivatalok számára. De szolgáltatnak adatokat az erdészeti zrt.-k és a vízügy számára is.

A további adatszolgáltatási terület az agrár pályázatokhoz kapcsolódik, ahol a Magyar Államkincstár megkeresései alapján az egyes pályázatok elbírálásához szükséges országos erdőállomány adattári és erdőgazdálkodói adattári alap adatokat gyűjtik és adják át hivatalosan.

Az ő feladatuk az elsőfokú igazgatás számára szükséges különböző formanyomtatványok beszerzése és terepi felhasználás előtti „előnyomtatása”. Ez az erdőtervezők számára a terepi leírólapoktól az erdőfelügyelőknél a műszaki átvételi („E” lap) jegyzőkönyveinek rendelkezésre bocsátásáig terjed.

Nagy előrelépésnek tartják, hogy a Nébih által üzemeltetett honlapon az Er-

dőtérkép bárki számára elérhető, napi frissített adattartalommal. Tudni kell róla, hogy a térképek szerkesztése a járási hivataloknál történik, az adatokat feltöltik az Erdészeti Szakigazgatási Információs Rendszerbe (ESZIR), ezzel válik országos adatbázissá. Ennek alapján tudják – többek között – papír alapú térképekkel is ellátni az igénylőket.

Az Erdőtérképnek két szintje van, az egyik nyilvános, bárki által megtekinthető, a másik csak az igazgatási munkában részt vevő kollégák számára elérhető, úgynevezett „Belső erdőterkép”.

Most éppen a szabadrendelkezésű erdők térképi rögzítésén dolgoznak.

Az osztályvezető elmondta, hogy előttük álló feladat az országos ingatlan-nyilvántartási rendszer és az erdészeti igazgatási nyilvántartás harmonizálása. A két nyilvántartási rendszerben az erdőművelési ágba tartozó területek nem mindig azonosak, ami jelentős zavarokat okozhat az ingatlanok értékesítésekor.

Ami a jövőt illeti, új kihívás a Földmegfigyelési Információs Rendszer bevonása a mindennapi igazgatási gyakorlatba, melynek során néhány naponta műholdas (adat-)felvételezés készül, és ennek kiértékelésével gyorsan követhetővé válik akár a legális, akár az illegális fakitermelés, de a különböző erdőkárok kiterjedésére is „közvetlen” adatokhoz juthatnak. **Z. Z.**

Rendszergazdából adatgazda

Kis-Prumik Ágnes 1983 óta dolgozik az Erdészeti Igazgatóság és elődei kebelén belül. Húszéves korában műszerésként kezdte pályafutását az akkori Telefongyárban. Ebben az évben ünnepli 35 éves jubileumát a szakmában.

ErFa Híradó – *Hogyan került a céghez?*

KP. Á. – Az egyik telefongyári kollégám az akkori Erdészeti Szolgálatba ment dolgozni, s én is jöttem utána. A Csalogány utcai számítógépterembe kerültem, ahol hat operátor, hat műszakis, néhány lyukkártya-lyukasztó, két bonyolító és több programozó dolgozott. Operátornak jelentkeztem bár nem volt számítástechnikai végzettségem. Nagy kaland volt ez a munka, mindig volt valami megoldani való probléma, nagyon oda kellett figyelni.

ErFa Hír – *Akkor már tudta, hogy melyik lyuksor jelenti az erdőrészletet, melyik a fafajt, a famagasságot?*

KP. Á. – Akkoriban még nem, mert elfoglalt az informatikai rész megtanulása.

ErFa Hír – *Közben lezajlott egy informatikai forradalom az erdészeti szolgálatnál.*

KP. Á. – Amikor áttértünk a FoxPro adatbázisra, a táblázatokkal én is dolgoztam, ott már közelebb kerültek az erdő adatai, a fafaj, a famagasság, az életkor és más adatok.

ErFa Hír – *Most milyen munkakört tölt be?*

KP. Á. – Maradt kevés hálózati üzemeltetési feladat, de legnagyobb részben adatszolgáltatás az Országos Erdőadattár Állományból. Kiemelt feladatom az erdészeti információk honlapon való megjelentetése. De sokszor adódik más is, például saját nyomtatványaink átalakítása a jogszabály-változásoknak megfelelően.

ErFa Hír – *Az adatrögzítők világa megszűnt...*

KP. Á. – Ezt a munkát először a programozók vették át, mert a hardver fejlődésével lehetőség nyílt arra, hogy meg-

írják és lefuttassák saját programjukat a termináljukon keresztül, így nem kellett sem rögzítő, sem bonyolító. Ezért tudott annyira lecsökkenni a számítógép-üzemeltetők létszáma. Ma már minden adatot az Erdészeti Szakigazgatási Információs Rendszerben (ESZIR) kezelünk.

ErFa Hír – *Mióta szakszervezeti tag?*

KP. Á. – Amikor a Széchenyi utcába költöztünk, és Dudás Péter volt a titkár.

ErFa Hír – *Hogyan emlékszik az EFDSZ megalakulására?*

KP. Á. – Akkoriban én láttam el a titkári teendőket, jártam kongresszusokra, ahol sok szó esett az előttünk álló változásról.

ErFa Hír – *Úgy tudom, itt is voltak viták az átalakulással kapcsolatban...*

KP. Á. – Igen. Mi legyen a vagyonnal, mennyi legyen a tagdíj. Melyik szervezethez való csatlakozás lenne a jobb nekünk?

ErFa Hír – *Mennyi volt a taglétszám a régi szép időkben?*

KP. Á. – Az alaplétszám száz fő körül volt. A leépítések miatt lassan elfogytunk, új tagokat nehéz toborozni. **(Zé)**

A 36. AGROMashEXPO – 2018

Mezőgazdaságunk a nemzetközi élvonalhoz tartozik

A kiállítás rendszeres látogatóinak valószínűleg velünk megegyező volt a benyomása: az idei – immár a 36. – volt az eddigi legnagyobb méretű AGROMashEXPO azok közül, amelyeket eddig rendeztek Budapesten. A HUNG-EXPO Budapesti Vásárközpont valamennyi csarnokát és még két nagy sátrat is megtöltött a sok látnivaló. Jutott belőle a csarnokok melletti szabad területre is.

Az impozáns méretű kiállítás sugározta azt a hatalmas anyagi-műszaki, szellemi és pénzügyi erőt, amit a magyar agrárium ma is jelent, s azt is, hogy a fenntarthatóság elvét követő, digitalizált, precíziós gazdálkodást folytató mezőgazdaságunk a maga nemében a nemzetközi élvonalhoz tartozik.

Az utóbbi években kialakult gyakorlat szerint egyidejűleg bonyolították le a 8. AgrárgépShow, a Szőlészet és Pincészet, valamint a Magyar Kert elnevezésű kiállításokat is.

A traktorok világa

Az emberek érdeke és érdeklődési köre természetesen eltérő, de valószínűleg a többség a traktorokat csodálta meg.

Úgy tűnik, hogy ezen a téren a korábbi években is megállapított irányzatok folytatódhatnak. Növekednek a méretek, fokozódik a kényelmi berendezettségük, s egyre „dizájnosabbak”, egyre tetszetősebb a szín- és formatervezésük.

A precíziós gazdálkodás – elterjedt rövidítése szerint: PREGA – egyszerre jelenti a gazdaságosabb és a környezetkímélőbb gépi munkavégzést.

Méreteinél fogva talán a „Kirovec K-743” óriástraktornak volt a legtöbb csodálója, amelyet Oroszországban, a

szentpétervári üzemben gyártanak. Tekintélyes paraméterei miatt nevezhetnénk akár „a traktorok atyjának” is a végtelen orosz és ukrán sztyeppékre illő monsterrumot. Hathengeres dieselmotorja 435 lóerős. Hosszúsága 7,8 méter, magassága 4 méter, üzemi tömege 16 240 kg. Kéttengelyes, mindegyik tengelyvégen embermagasságú, hatalmas dupla gumikerékkel, amelyek jó talajfogó képességet biztosítanak a traktor számára.

Nagy a választék

A Kirovec méretei is érzékeltethetik, hogy a szántóföldi növénytermesztés változatlanul a nagytáblás gazdálkodás irányába fejlődik.

Ekkora gépeket még középirtokon is csak akkor lehet és érdemes használni, ha a földtulajdonosok valamilyen alapon szövetkeznek. A technika és a versenyképesség egyaránt ezt kívánja.

Persze az igények és adottságok differenciáltak. Ennek megfelelően széles az erőgépek választéka is, az univerzális közepkategóriától felfelé is és a könnyebb, fordulékonyabb kertészeti-szőlészeti traktorok között is. Emlékeztetőül íme csupán néhány ismertebb gyártó cég neve: Case, Claas, Fendt, Goldoni, Iseki, John Deere, Kioti, Lamborghini, Landini, Massey Ferguson, McCormick, MTZ, New Holland, SAME, Skoda, Steyr, Valtra.

Ha figyelembe vesszük, hogy ezek a világcégek külön-külön is többféle szériában gyártják a traktorokat, az innováció pedig folyamatos, akkor megsejthetjük, hogy milyen erőgép-mennyiségben kell eligazodnia a vásárlónak, a felhasználónak. Az erdésznek is ebben a választékban

kell megtalálnia a számára legmegfelelőbbet, miként a vonatott eszközök és a traktorokra szerelhető adapterek dolgában is. Ha nem, akkor mehet északra, talán egészen Skandináviáig...

Kevés erdészeti látnivaló

Szaktáncat – amint a korábbi években is – a „NYÍRERDŐ Nyírségi Erdészeti Zrt. képviselte, mégpedig a Szőlészet és Pincészet kiállításon. A társaság akác-termékei változatlanul nagy népszerűségnek örvendenek és keresettek. Például a fűrészelt és hasított szőlőkarók, nevelőkarók, fűrészelt, továbbá csiszolt vagy szíjácsmart oszlopok, kérgezett-hegyezett cölöpfák, esztergált oszlop, ágyásszegély, valamint kerti rönkbútorok stb.

Az olasz (Mantova-környéki) Negri cég kérgező- és faaprító gépeket hozott a kiállításra, számos változatban. Például olyan gumihevederes járószerkezetű gépet, amely – a reklámanyag szerint – 27 százalékos lejtőn is tud mozogni. Ha a gépet nem villamosmotor működteti, akkor általában könnyű japán kismotor: Honda, Kubota, Subaru; esetleg olasz Lombardini.

A cég pelletáló és brikettáló gépeket is forgalmaz, valamint az ezeket az ömlesztett anyagokat szállító járműveket. (Van kókuszdió-daráló gépe is.)

Aprítógépeket forgalmaz a budaörsi Zofield Kft. is, amelyek garatja szállításhoz összecukukható; az aprítógépek esetében jól ismert, kellemetlen, erős robajt pedig hangszigetelő burkolat tompítja.

Néhány gépár

Nemzetközi műszaki kiállításokon az esetek többségében nem szokták az árucikkek árát kiírni. Komoly érdeklődés esetén természetesen ad felvilágosítást a stand személyzete. A WS Wood típusjelzésű aprítógépekről azonban tudunk szerezni értékesítési árlistát. Íme ebből egy-két tétel.

A 16 cm faátmérőig aprításra képes, Kubota D1105T motorral szerelt WS16-35DT modell nettó ára 6,7 millió forint. A 20 cm-ig használható kardánhajtású

WS 20 PTOT modell nettó ára 5,4 millió forint.

A számok is tükrözik a logikus tény, ami szerint az ár a gép mobilitásának és teljesítőképességének a függvénye.

Pelletkazánok

A pellet akkor ér valamit, ha van hozzá megfelelő tüzelőberendezés is. Amint tudjuk: van, mégpedig sokféle. Az AGROMASH EXPO-n a lengyelországi Busko székhellyel működő SAS vállalat mutatta be tüzelőberendezéseit. Ezek méret, szerkezeti felépítés, kalorikus hatások és más tényezők kombinációja szerint számos változatban készülnek, de többségükben háztartási, kisüzemi méretben. A pelletbehordó gépezet külön vásárolható és az éppen uralkodó hőmérséklet által vezérelve, automatikusan adagolja a pelletet a tárolóból a tüztérbe.

Egyéb hasznos lehetőségek

Az egyéb termékek és szolgáltatások köréből kettőt emelünk ki. Az egyik a „Doxmand” típuselnevezésű, ultrahanggal működő vad- és rácsálórásztó termékcsalád. Ezeket napelen tölti fel energiával, és sötétben vagy felhős égbolt mellett is működnek. Rendszeresen időközönként bocsátanak ki az emberi fül által nem, hanem csak a vad által észlelhető riasztó hatású ultrahangot. Így a vad nem szokik

Fazekas Sándor miniszter és Gyuricza Csaba főigazgató (NAIK) a díjazottakkal

hozzá a riasztó hanghoz. Továbbá nincs kitéve olyan esetleges sérüléseknek sem, mint amilyet a vadkárelhárító kerítés esetleg okozhat. A készülékeket Pázmándfaluban gyártják.

A másik kiállítási objektum, amelyet megemlítünk, a Debrecenben működő HL-LAB Környezetvédelmi és Talajvizsgáló Laboratórium volt, amely laborvizsgálatokkal alátámasztott talajvédelmi tervek készítését, továbbá általában talaj-, víz- és toxikológiai laboratóriumi vizsgálatok lehetőségének széles skáláját kínálta.

A kiállítás szellemi oldala

A tárgyi látnivalókhoz szellemi termékek is társultak. Például a Magyar Mezőgazdaság Kft. már a kilencedik alkalommal rendezte meg érdekes és mindig újat hozó agrármarketing és -médianapját,

Sári Enikő ügyvezető igazgató vezényletével. Ezen a sok fiatal mellett olyan „klaszszikus” személyiséget is láthattunk, mint prof. dr. Bálint György ny. főszerkesztőt, a magas korát bámulatos aktivitásával megcáfoló „Bálint gazdát”.

A rendezvények sorában bemutatkozott a Magyar Precíziós Gazdálkodási Egyesület és volt PREGA Kerekasztal is. Az „Agrártechnológia és természetvédelem” című előadás keretében pedig a tűzok-

védelmi programot mutatták be.

A két műszaki kiállítás felhívta a figyelmet a mezőgazdász, azon belül az erdészeti gépészképzés fontosságára is. Az agráriumban már most is munkaerőhiányt jeleznek, és ezt a technikai fejlődés nyilván fokozhatja.

A szakkönyv- és folyóiratkiadók is szép számban kivonultak a kiállításra. Érdemes ilyenkor kihasználni egyes lapszámok ingyenes osztogatását, valamint a szakkönyvek csökkentett, akciós áron való megvételi lehetőségét.

AGROMASH EXPO kiállítás jövőre is lesz. Érdemes lesz felkeresni, és már előre felkészülni a nagy tömegű információ gyors, de alapos áttekintésére és feldolgozására. Mert – amint mondani szokták – nemcsak nézni kell, hanem látni is.

Király Pál

Fotó: Zétényi Zoltán

Termékverseny 2018

Az AGROMASH EXPO, AgrárgépShow, Magyar Kert, Szőlészet és Pincészet 2018 kiállítások Termékfejlesztési díj pályázatára 36 pályázat érkezett. A legtöbbben a Nemzetközi díj Gépesítés kategóriájában indultak – az elmúlt év tendenciáját követve –, így a legtöbb elismerés is itt született. A zsűri ez alkalommal is elmondhatta, hogy nem volt egyszerű helyzetben, mivel igen sokféle és színvonalas termékről kellett véleményt alkotnia. A kétfordulós értékelés után, komoly szakmai vitákat követően, az alábbi eredmények születtek:

Nagydíjban részesült

Hazai Termékfejlesztési díj – Gépesítés kategóriában

- Farmgép Kft. (G pavilon 502B) KERTITOX REVOLUTION szántóföldi permetezőgép

Nemzetközi Termékfejlesztési díj – Gépesítés kategóriában

- AXIAL Kft. (D pavilon)
CLAAS CEMOS AUTOMATIC új, CEBIS MOBILE terminállal és új CEMOS AUTÓ THRESHING rendszerrel CLAAS LEXION kombájnokhoz

Különdíjban részesült

Hazai Termékfejlesztési díj – Gépesítés kategóriában

- Auditker Kft. (A pavilon 207A) Auditker FB 1000 R fóliafelszedő gép

Hazai Termékfejlesztési díj – Logisztika kategóriában

- Fliegl Kft. (A pavilon 105E) Fliegl DPW 210 bálaszállító pótkocsi
- RS Kereskedelmi és Szolgáltató Bt. (G pavilon: 501F) Precíziós szárítás DryerDoctor szolgáltatás a mezőgazdasági szemestermény-szárítók precíziós beüzemelésére

Nemzetközi Termékfejlesztési díj – Gépesítés kategóriában

- Agro-Békes Kft. (A pavilon 304C)
Case IH Maxxum Multicontroller Active Drive 8 sebességváltóval
- AGROTEC Magyarország Kft. (B pavilon 12A) Lindsay Pivot Control
- AXIAL Kft. (D pavilon) Fendt 211 VVario

Diana Szécsényben

Az Ipoly Erdő Zrt. Kelet-Cserháti Erdészetét keresem Szécsényben, a közel 6000 lakosú nógrádi településen.

Márkus-Kalácska Kitti fogad. Nagyon jól áll neki az erdészöltözet, kiemeli lágy vonalú arcát, hófehér, sima bőrét. A római mitológiából Diana, a nők, az asszonyok és a vadászat istennője jutott eszembe róla. A nőnap alkalmából szeretném megtudni, hogy miért lesz egy nő erdész, és hogyan tud helytállni ebben a férfiaknak is kemény szakmában.

ErFa Hír – Szép keresztneved van...

MK. K. – Apukám választotta. Szeretem a nevem.

ErFa Hír – 180 cm magas vagy, karcsú, ruganyos járásoddal, finom arcvonásaiddal jól mutatnál a kifutókon is. Hogyhogy nem lettél modell, manöken?

MK. K. – Jaj, dehogy, soha nem is jutott eszembe ilyesmi. A szüleim pénzügyi-számviteli iskolát képzeltek el nekem, de én csak egyetlen szakmára gondoltam, és csak egyetlen helyre jelentkeztem, Sopronba.

ErFa Hír – Mi indított el, hogy erdész legyél?

MK. K. – Apukám kerületvezető erdész Kemencén. Már kiskorom óta együtt jártuk az erdőt. Vadászni is mentem vele, belevitt ezekbe a férfias dolgokba. A nővérem és az anyukám csak ritkán kísérték el, őket nem kötötte le úgy, mint engem.

ErFa Hír – Édesapád volt a domináns a nevelésed során?

MK. K. – Ezt így nem mondanám. Szerencsére nagyon harmonikus családban, bensőséges légkörben nőttem fel, anyu ugyanolyan fontos szerepet töltött be az életemben, csak más területeken. De tény, ő jobban aggódott a választásom miatt. Vácott jártam a Boronkay György Műszaki Szakközépiskolába és Gimnáziumba. Onnan Sopronba mentem, a Nyugat-magyarországi Egyetemre (ma Soproni Egyetem), az Erdőmérnöki Karon az erdőmérnöki szakot végeztem.

ErFa Hír – Rögtön ide jöttél friss diplomásként?

MK. K. – Igen, erdőmérnök gyakornokként a párommal 2015 őszén kezdtünk a Kelet-cserháti Erdészetnél. Ő is erdőmérnök, az egyetem utolsó évében ismerkedtünk meg – ma már a férjem. Másfél

év után neveztek ki minket, ő kapta meg a fahasználati ágazatot, én pedig az erdőműveléssel foglalkozom.

Szeretem a munkámban, hogy változatos. Mindennap új megoldandó feladatokkal áll szemben az ember. Egyáltalán nem monoton, unalmas munkakör. Sokrétű és összetett: az éves csemeteszükséglet megtervezésétől egészen az ápolási munkák ellenőrzéséig. Igyekszem valamennyit teljes erőbedobással, lelkiismeretesen, legjobb tudásom szerint elvégezni.

ErFa Hír – Az alapszervezeti titkártól tudhatjuk, hogy nemcsak a munkában vagytok felelősségteljesek, hanem a közösségi életben is vállaltok feladatokat, céges rendezvények szervezésében is mindig lehet rátok számítani. Az Országos Erdészeti Egyesület szervezésében aktív résztvevője szoktál lenni az erdész-nők találkozójának. Tudtad már kislánykorodban, hogy erdész lesz a férjed?

MK. K. – Nem tudtam, de szerettem volna.

ErFa Hír – Milyen előnye van annak, ha egy erdészlány erdészrel köti össze az életét?

MK. K. – Mi mindent megbeszélünk, segítjük egymást a munkában, úgy gondolom, hogy jól tudunk együtt dolgozni – de szigorúan csak a munkahelyen, nem viszhaza az itteni gondokat. Sok szál köt össze bennünket az érdeklődésünkben, a szabadidő eltöltésében is.

ErFa Hír – Azt hittem, azt fogod mondani, hogy az erdész nő számít a párja

szakmai támogatására, de nem így reagáltál...

MK. K. – Örülök, hogy szakmabeliek vagyunk, megvan ennek a varázsa, és a vadászat is összeköt bennünket. Az egyetem után letettem a vadászvizsgát, és azóta is aktívan vadászom.

ErFa Hír – Gondolom, ti, lányok, az évfolyamról, külön beszélitek meg a szakmai érvényesülést is.

MK. K. – Dehogysis! Fiúk és lányok közösen beszélgetünk mindenféle témáról.

ErFa Hír – Szakterületen maradtak a lányok?

MK. K. – Többségük igen, bár az elhelyezkedés picit nehezebb a lányoknak. Voltak, akik maradtak az egyetemen a doktori iskolában, de a képzés elvégzése után ők is szeretnének a szakmában elhelyezkedni.

ErFa Hír – A fizikai munkások nem szoktak féket tenni a nyelvükre. Nem vesznek félvállról? Hogy fér meg ez az üde fiatalság a sokat tapasztalt környékbeliek harcedzett stílusával? Nem csipkelődnek?

MK. K. – Nem, nem is emlékszem ilyenre. Már az elején egyértelművé teszem a helyzetet. Nem arra koncentrálok, hogy nő vagyok, hanem arra, hogy az előttem lévő feladatot hogyan lehet megoldani. Ha valaki komolyan veszi a munkáját, akkor azt észreveszik, és a környezete is az alapján ítéli meg. Megismerték az elvárásaimat. Tény, nem könnyű kompromisszumokat kötni, de próbálok határokat megrajzolni, és ezeket el kell fogadniuk. A normális beszédmodorhoz, tárgyalásmóddhoz ragaszkodom. Nem a női mivoltom a meghatározó, hanem kell, hogy a szavamnak súlya legyen. De, ha most belegondolok, csakugyan kell rendelkezni bizonyos határozottsággal, vezetői kvalitással, amit folyamatosan tanulni kell.

ErFa Hír – Talán ebben is édesapád adott mintát, amikor magával vitt az erdészek és vadászok közé? Tőle sajátítottad el, hogyan kell meglett férfiakkal tárgyalni?

MK. K. – Segített az is. De már az iskolában is megvolt bennem az önérvényesítéshez alapvetően szükséges határozottság. Ma is a gyors döntések híve vagyok.

A szakirodalom azt írja, hogy az a kislány, akit az apukája elfogadott, sokat dicsért, támogatott, megbízott benne, az felnőtt korában jó vezető lesz. Kittinél párosul a férfias munkára jellemző szilárdság az összes kellemes női tulajdonsággal. Mosolygó szemét folyamatosan a beszélgető partnerén tartja, miközben belelát a

másik gondolataiba. Komoly gondolkodású. Halk szava senkit ne tévesszen meg, kemény tárgyalópartnerre talál benne.

ErFa Hír – Szüleid egyszerre kaptak fiút és lányt is – mondom nevetve. – Ezek olyan tulajdonságok, melyek alkalmassá tesznek valakit a vezetésre, a felelősségteljes munkakör betöltésére. Akár férfi, akár nő.

MK. K. – Valóban már gyerekkoromban is meg tudtam különböztetni, mit lehet, és mit nem lehet tenni. Önálló voltam. A szüleim megbíztak bennem, feladatokat kaptam, és számon is kérték rajtam azokat. Ezzel megerősítettek, ez még több önbizalmat adott – és én rá is szolgáltam a bizalmukra. Sokat köszönhetek a családomnak, tudom, nem mindenkinek adatik meg a biztos háttér, ahonnan önazonosan indulhat a felnőtt életbe.

2018 a Családok Éve. A kormány felismerte az ügy fontosságát, ezért igyekszik támogatni is azt. A család a társadalom legkisebb egysége, a család biztosítja, hogy a gyermek kiegyensúlyozott felnőtt lehessen. Az adja át a hagyományokat, az értékeket, ott tanulja meg a kötődést, a bizalmat.

ErFa Hír – A családot megtanította, hogy becsületes, kemény munkával lehet eredményeket elérni, sérülések nélkül beilleszkedni a világba, megkeresni a helyes utat az érvényesüléshez úgy, hogy nem tiporsz el másokat közben.

MK. K. – A nővéremmel ilyen családban éltünk. De máig is szinte napi kapcsolatban vagyunk.

ErFa Hír – Mi most a nőnap alkalmából vagyunk itt. Megállapodtunk, hogy nem említjük a női mozgalmi életet, a politikát, az egyenjogúságot, a genderelméletet, a meetoo-t, és egyéb társadalmi jelenségeket, melyek szintén fontos témák a közéletben. De mégis, szerin-

ted miért tartanak nőnapot? A hatvanas években hajnalig tartó zenés vacsorák voltak komoly ajándékkal, a nyolcvanas években csak ajándék volt, később cserépes virág, majd legutóbb egy vödörre mutattak, hogy válasszak magamnak egy szál szegfűt. Ismerek férfi vezetőket, akiket női kollégáiknak kell emlékeztetni erre a napra. Mintha már nem lenne divat, kezd kikopni. Te elvárod az ünneplést?

MK. K. – Igen, én is így gondolom. Jólesik a nőknek, ha nem feledkeznek meg a férfiak e jeles napról, de egyre kevesebb figyelmet fordítanak rá. A környezetemben én is ezt tapasztalom.

ErFa Hír – De mégis, mit gondolsz, miért ünneplik világszerte a nőket? És itt nem az egyenjogúságra gondolok.

MK. K. – A férfiak megköszönik a gondoskodást, a gyerekeket. Nem feltétlen a házimunkára gondolok, hanem a nőknek arra az érzékenységre, amivel képesek párjukra figyelni és támogatni őt. Én hagyományos családmódelben nőttem fel és magam is azt szeretném továbbvinni. Ez viszont megköveteli, hogy a nőnek két szerepben is jól kell teljesítenie. A szakmájában és az otthonában is. Feladata a család összetartása, a gyerekeket nevelés.

Ismerős erdőmérnök nők között már vannak kisgyerekes anyák, akik mellette ugyanúgy dolgoznak az erdőszetben. Meg lehet oldani. Bizom benne, hogy én is helyt fogok állni azon a területen is.

ErFa Hír – Azt azért tegyük hozzá, hogy óriási, elismerésre méltó a kétplatformos munka, nem egyszerű dolog egyensúlyozni hosszú éveken át. Ha nem is divat kitüntetést osztogatni érte, be kell vallani, hogy igen megterhelő és sok erőt, türelmet, ügyes szervezést kíván.

MK. K. – Igen, ezt meg is szoktam köszönni anyák napján az édesanyámnak.

ErFa Hír – Ha kislányod születne, és ezt a nehéz pályát választaná, mit mondanál neki?

MK. K. – Ha lányom születne, és neki is megtetszene ez a szakma, mindenben támogatnám, és nem beszélném le az álmairól, elképzelésiről.

Márkus Viktor, egy szimpatikus, mosolygós erdősz fiatalember érkezik. Szeme csillog, mikor feleségét dicsérem. Perceken belül megérkezik Kitti édesapja és édesanyja is, mert, ahogy idejük engedi, jönnek látogatába a fiatalokhoz. Apja szerényen próbálja leplezni büszkeségét, szeme vejével összevillan, mosolyognak. Anyuka viszont nyíltan dicséri lányát. Itt áll egy család velem szemben, ahol négyükből három erdősz. Nem rossz arány.

A mai fiataloknál kinyúlik a kamaszkor, szinte harmincéves korig. Örömmel nyugtázom, hogy Kittiéknél ez nincs így. Nem az élet könnyebbik oldalát keresik, nem várják el, hogy gondjaikat mások oldják meg. Célokkal, a jövőbe vetett hittel élnek, melyért keményen megküzdenek. Példamutató élet.

Branner Lászlóné

Portréfotó: **Brannerne**

2018 a családok éve, aminek köszönhetően még több támogatást és figyelmet kapnak a magyar családok – mondta Balog Zoltán, az emberi erőforrások minisztere.

A kormány egyik legsikeresebb területe a családpolitika, amelyre 2010 óta kiemelt figyelmet fordítanak. Az elmúlt hét évben megduplázták a területre juttatott támogatást, mely ma már évente kétezer milliárd forint. Ez GDP-arányosan 4,9 százalék, ami a fejlett országok 2,55 százalékos átlagának duplája.

A kormány igyekezett anyagi és erkölcsi támogatást nyújtani az ifjú házasoknak, az otthonteremtés és a gyermekvállalás előtt állóknak, a nagycsaládosoknak, a szülés után munkába visszatérőknek, valamint az időseknek is – mondta a miniszter. **(MTI)**

Nők aránya a SoE-en – 2017. év őszi hivatalos statisztikai létszám szerint az SoE összes hallgatói létszámadatai:

- a Soproni Egyetem összes hallgatójának 61 százaléka nő,
 - az Erdőmérnöki Kar hallgatói létszámából 28 százalék nő,
 - az Erdőmérnök szak létszámából 19 százalék nő,
 - az összegyűjtési hallgatói létszámból, az Erdőmérnöki Kar hölgy hallgatóinak aránya 6 százalék,
 - az összegyűjtési hallgatói létszámból, az Erdőmérnök szak hölgy hallgatóinak aránya 2 százalék,
- 2018-ban várhatóan Erdőmérnök szakon végez 36 fő ebből 30 százalék nő
2017-ben végzett Erdőmérnök szakon oklevelet szerzettek száma 34 fő, melyből 15 százalék nő
2015-ben végzett Erdőmérnök szakon oklevelet szerzettek száma 37 fő, melyből 16 százalék nő

Az EFDSZ évváró titkári ülése

Ugron Ákos Gábor előadása – Kitüntetések átadása

2017. december 14-én, a Thököly úti székházban került sor szakszervezetünk szokásos év végi titkári értekezletére. Ebből az alkalomból az elnökség kitüntéseket adott át.

Dudás Péter elnök üdvözölte a titkárokat, vendégeket és az újságírókat. Górász László főtitkár a kihelyezett titkári értekezlet alacsony részvételi arányának okait igyekezett tisztázni. A jelenlévők szerint szerencsésebb lenne Budapestet választani a rendezvényekhez a centrális közlekedés miatt.

Ezt követően Dudás Péter elnök beszámolt a 2017-es év eredményeiről.

A 2017. év háromnegyedévi pénzügyi helyzetéről, a taglétszámról és a tagdíjfizetési fegyelemről Górász László adott tájékoztatást.

A 2018. évi elnökségi munkatervet Dudás Péter elnök mutatta be, amelyet a titkárok egyhangúan elfogadtak.

A titkári értekezlet meghívott előadója Ugron Ákos Gábor, állami földekért felelős helyettes államtitkár volt. A helyettes államtitkár tájékoztatta a jelenlévőket a 2017-es év szakmai eseményeiről és a 2018 évi tervekről.

Ugron Ákos részletesen beszámolt az igazgatásról, majd az egyéb szakmai munkáról, oktatásról, beiskolázásról, kutatásról és más részterületekről. A beszámolót követően válaszolt a titkárok kérdéseire.

Az EFDSZ Emlékérem kitüntetés átadása

Az EFDSZ tagsága nevében az elnök megköszönte a kitüntetettek munkáját, gratulált és átadta a névvel ellátott, gravírozott emlékérmeket, emléklapokat és az ajándékokat.

A kitüntetettek:

Boros Ferenc kerületvezető erdész –
TAEG Zrt.

Ruppert József vadászati irodavezető –
Vértesserdő Zrt.

Simon Miklósné adóügyi előadó –
Zalaerdő Zrt.

Tátrai Tibor erdészeti igazgató –
Északerdő Zrt.

A titkári ülésen Ruppert József nem tudott megjelenni, így akkor nem vehette át személyesen az emlékérmeket.

A kitüntetésben részesülteknek gratulálunk és további sikeres munkát, jó egészséget kívánunk!

A kitüntetettek méltatása

Boros Ferenc, kerületvezető erdész

1963. február 17-én született Kapuváron. Fertőszentmiklóson laktak, onnan járt a soproni Széchenyi István Gimnáziumba, majd 1977 óta már ott is él.

A középiskola után az Erdészeti és Faipari Egyetemre jelentkezett és időközben a Tanulmányi Erdőgazdaság Sopron Környéki Erdészeténél vállalt munkát. Marcaliban katonáskodott. Megszakította a tanulmányait és a Tóalmi Csemeterkertben kezdett dolgozni. Munka mellett elvégezte a Roth Gyula Erdészeti Technikumot. A hátralévő katonaságot a soproni FEP-en töltötte el.

1987-ben a TAEG Dudlesz kerületébe került hosszútólónak. Elégedettek voltak munkájával, szorgalmas volt és jól beilleszkedett, így 1991-ben kinevezték kerületvezető erdésznek, mikor az elődje nyugdíjba vonult. Azóta is ott dolgozik.

A szakszervezetnek 1996 óta bizalmija. Lelkiismeretes munkájának az is bizonyítéka, hogy a két erdészeti összeolvadása után is megszavazták a bizalmat számára ezen a posztján. Most az erdőgazdaság egyik legnépesebb szakszervezeti csoportjáért felel. Kulturális és sportrendezvények állandó, aktív résztvevői csapatukkal. Nemcsak kiváló szakember, hanem a közösség érdekeiért évtizedek óta küzdő szakszervezeti vezető, aki munkásságával hozzájárult a következő nemzedék életének jobbá tételéhez.

Ruppert József, vadászati irodavezető

1954. július 9-én született Tatabányán. Már fiatalon vonzotta az erdész-vadász életforma; korán tudta, hogy milyen irányban szeretne továbbtanulni. Az erdészeti-vadgazdálkodási technikum után a Vértesserdő és Fafeldolgozó Gazdaság dolgozója lett.

Először, mint hosszútóló, majd szakosított erdész, néhány év múlva apríték termelő erdész, 1983-tól pedig gépüzemi művezetőként dolgozott. Mivel szerette a munkáját, érdekelte az erdő és a vadgaz-

dálkodás teljes területe, így folyamatosan és szívesen tanult.

A cég életéhez szorosan hozzátartozik a kereskedelem. Megbízható, jó munkakerőnek bizonyult, akinek fontos volt a szakmai fejlődése, így vezetői javaslatára megszerzett egy középfokú külkereskedelmi szakképesítést és egy felsőfokú anyag- és áruforgalmi szakképesítést adó iskolát is elvégzett. Mivel bírja a német és orosz nyelvet, a külföldi kiállításokon való részvétel és a kapcsolatok építése sem jelent gondot számára. 1984-ben áruforgalmi előadó lett a cégnél.

Az erdész lét mellett a vadászat a szenvedélye. Hivatásos vadász, a lövészetvezetői tevékenység végzésére az engedélyt is megszerezte.

Már 1995-től a vadászati ágazat vezetője, és 2012-től vadászati irodavezető.

Több mint két évtizede a Komárom-Esztergom Megyei Vadászkamara hivatásos vadász alelnöke. 2017-ben Vadászkamara Érdemérem kitüntetését kapott.

Nemcsak a szakmai területen elért sikerei figyelemre méltóak, hanem a közösség érdekeit is szem előtt tartotta, a kevés szabadidejéből arra is mindig áldozott. 2006-ban a Vértesserdő Zrt. alapszervezete bizalmat szavazott számára a titkári feladatok elvégzésére, amely tisztséget a tagság teljes elégedettségére betöltötte egészen a 2017-ig, de továbbra is lehet számítani rá. Bizton hisszük, hogy ezután sem fog megszűnni a tagok érdekeiért való küzdése, melyet az eltelt évtizedek alatt bebizonyított.

Nemcsak az alapszervezetéért érzett felelősséget, hanem az EFDSZ titkári ülésein is nagyon sok jó ötlettel gazdagította a szakszervezeti mozgalom működését, aktívan részt vett a munkában.

Tanulni lehet életviteléből, hiszen sikerült megmutatnia, milyen a jó munkamorállal, a helyes időgazdálkodással a hatékony, felelősségteljesen megélt szakmai és közösségi életút.

Nős, két lánya, négy unokája van, akik magánéletében sok örömet adnak számára.

Simon Miklósné, Barna Ilona Teréz,
adóügyi előadó

Nován született, 1957. augusztus 17-én. Nagykanizsán, a dr. Mező Ferenc Gimnázium és Szakközépiskolában érettségizett, és közvetlen utána a ZEFAG Déli Erdészeténél, mint bérelszámoló, 3 év múlva, 1978-ban a Nagykanizsai Műszaki Erdészetnél gépkönyvelő, később könyvelő lett. Majd a központba helyezték át, s a Közgazdasági Osztályon statisztikus, majd adóügyi előadó lett a Pénzügyi Osztályon – egészen nyugdíjazásáig. Édesapját, Barna Józsefet követte a pályán, ugyanis ő az osztály vezetője volt 10 éven át.

Fontosnak tartotta a folyamatos tanulást, elvégezte a mérlegképes könyvelői, az adótanácsadói tanfolyamokat is, és egy komoly számítástechnikai oktatáson is részt vett.

Két lánya van, Szilvia és Viktória, akiknek egy évben születtek kislányaik. Így nem unatkozik a nyugdíjazás után sem, mert sok feladatot adnak a kicsik. Úgy érzi, nagyszerű férjre, családapára talált Simon Miklósnéban, aki hamarosan szintén nyugdíjba vonul, így közösen „nagyszülősködnék” majd.

Hogy szerették, az is mutatja, milyen sok beceneve volt, nevezték Ilinek, Ilcsinek, Barnusnak is.

Egy kedves, mindig vidám, optimista, mindenkihez barátságos, mindenkivel

szót értő, bárkinek készségesen segítő kolléganő vonult vissza a munka világából.

Évtizedek óta szakszervezeti tag, többször került megválasztásra szakszervezeti bizalmiként a ZEFAG majd ZALAERDŐ Zrt. Központjában. Munkaköréből eredően mindig topon volt a jogszabályok ismeretében gazdasági területen, és ezeket felhasználva sikerült vele közösen kivívni a dolgozók számára a munkáltató által biztosítható legjobb juttatásokat. Több éve a szakszervezet könyvelését is ő végzi. Akár egy nőnap rendezvény, akár egy kirándulás szervezésében, mindig lehetett rá számítani.

Tátrai Tibor, erdészeti igazgató

Szögligeten született 1950. március 37-én, Szendrőben él.

Az erdőmérnöki diploma megszerzése után az Északerdő Zrt. jogelődjéhez került és az Északerdő Zrt-től ment nyugdíjba 43 év szolgálati idő után.

Már 14 évesen dolgozott a Keletbükki Állami Erdőgazdaság Szini Erdészeténél a csemetekertben és erdőművelésben. A18szorgalmát, szaktudását elismerték, megbecsülték, a kollégákhoz való pozitív hozzáállásáért, segítőkészségéért szerették – így az elismerés jeleként műszaki vezetői beosztást ajánlottak fel számára. 1985-ben Szendrőre került és öt év múlva

erdészeti vezetőként, majd erdészeti igazgatóként dolgozott az Északerdő Zrt. Bódvavölgyi Erdészeti Igazgatóságán.

A szakszervezetbe 1974-ben lépett be, azóta is folyamatosan a tagja. Vezetőként mindig is arra törekedett, hogy megtalálja az egyensúlyt a dolgozók és a munkaadók érdekei között. Vezetői szerepét a dolgozók javára használta fel. Jól együttműködött az erdőgazdaság vállalati szakszervezeti tisztségviselőivel. Az erdészeti munkáját, életét befolyásoló döntések előkészítésébe bevonta az alapszervezet vezetőségét, mindig támaszkodott a véleményükre és segítségükre. Az emberekkel megtalálta a hangot, megértéssel és jobbitó szándékkal állt melléjük. A szabadidejét sem sajnálta feláldozni, személyes, konkrét feladatokat is felvállalt. A szét-szórt településeken látogatta a tartósan beteg szakszervezeti tagokat, akiket így sikerült bekapcsolni a közösségi életbe. Számukra ez ott és akkor nagyon fontos volt, hiszen még nem volt közösségi média. Ugyanígy nem hagyta magukra a nyugdíjasokat sem – találkozókat szervezésével igyekezett összetartani őket.

A szakszervezeti sportnapok szervezésében is aktívan részt vett, de a 2016-ban, Szin-Szelcepusztán rendezett országos nyugdíjas találkozón is szívesen ajánlotta fel segítségét a környék megismeréséhez.

2012-ben többszöri hívás után belépett a Bánya és Energiaipari Dolgozók Szakszervezetébe is, ahol igyekszik hasznosítani magát és ápolni a hagyományos erdész-bányász barátságot.

Önzetlensége privát életében is megmutatkozik. Feleségével két gyermekük mellett egy tragédia után a családot hirtelen bővítették. Mindig szép példát adott az összetartás erejéről, az emberi értékek fontosságáról a következő generációk számára is.

Branner Lászlóné

Stratégiai együttműködést kötött az agrárkamara és a MÉDOSZ

Budapest, 2018. február 13. – A vidék megtartó erejének növelése érdekében stratégiai együttműködést kötött a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) a Mezőgazdasági, Erdészeti, Élelmiszeripari és Vízügyi Dolgozók Szakszervezetével (MÉDOSZ).

Zászlós Tibor, az agrárkamara mezőgazdaságért felelős alelnöke Budapesten a megállapodás aláírásakor elmondta, hogy szorosabbra kívánják fűzni a kamara és a szakszervezet között már évek óta meglévő gyakorlati együttműködést. Közös célnak nevezte a stabil munkalehetőségeket feltételező vidéki életminőség-javulást, ezzel a vidék megtartó erejének növelését.

Megjegyezte ugyanakkor azt is, hogy a mezőgazdaságban és az élelmiszeriparban a növekvő foglalkoztatási tendencia mellett megjelent a munkaerőhiány. A munkaerő bővítése és megtartása egyik fontos eszközének nevezte a szakképzést, és hangsúlyozta, hogy ezen a területen szorosabban működnek majd együtt a tervek szerint.

Huiber Tibor, a MÉDOSZ elnöke a közös munka egyik legfontosabb elemének tartotta a stabil, rendezett munkaügyi kapcsolatok biztosítását, de szavai szerint a munkavédelem, munkajog és a nemzetközi kapcsolatok területén is segítséget jelent az együttműködés. **(MTI)**

170 éve tört ki a forradalom és szabadságharc

Rejtőzködő Magyarország

A Kecskemét környékén, az autópályán suhanó utazónak fogalma sincs, hogy milyen kincseket, csodákat rejtenek a bugaci és a környékbeli homokbuckák, östölgyesek. Nem csak ősbőrökást, ritka lágyszárúakat, árvalányhaját, hanem kultúrtörténeti, hadtörténeti érdekességeket is találhat az eltévedő utazó.

Hetényegyháza közelében a Nyíri erdőben, egy homokpusztai tölgyes liget-erdőben rejtőzik hazánk egyik leggazdagabb magángyűjteménye, amelyet Szulyovszky László kerületvezető erdész alapított az 1970-es években. Akkoriban még csak baráti körben, csöndes ének-léssel emlékeztek meg a '48-as hősekről,

– tették mindezt „illegalitásban”. Az idősebbek emlékeznek, akkoriban gumibotozták meg a fiatalokat Pesten a kokárdaviselésért.

Szulyovszky vállalva a kockázatot, szervezte a megemlékezéseket, az ünneplők köre egyre népesebb lett, s ma már a megyeszékhely hivatalos március 15-ei és október 6-ai ünnepsége ott, a Nyíri erdőben zajlik.

Ezzel egy időben pedig fáradhatatlanul, szenvedélyesen gyűjtött mindenféle 1848-as relikviát, elsősorban azt, ami Kossuth-apánkkal kapcsolatos. Az egy-

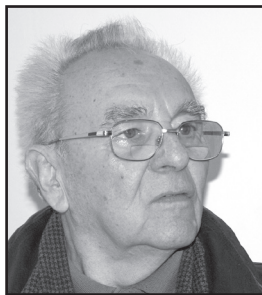

kori erdészház megtelt képekkel, zászlókkal, fegyverekkel és más látnivalóval. A gazdag gyűjtemény kiszorította a háztulajdonost, ő maga 1999-ben elköltözött a boldog vadászmezőkre. Emlékét kopjafa és a Szabadságharc 1848–49 Alapítvány őrzi, felesége, Szulyovszky Ágnes gondozásában.

Ő maga így írt küldetéséről: „35 éve boldog embernek érzem magam, mert erdész lehetek, és az erdőben élekdolgozom, ezen kívül pedig 30 éve a keresztényi hazafias érzésem a magángyűjteményemen keresztül az embereknek átadhatom.”

Egyszer talán az M5-ös mentén lesz megállító tábla a Szulyovszky-gyűjtemény megtekintésére. (Z.)

Elhunyt Tollner György

Budapestén hosszabb betegeskedés után elhunyt Tollner György erdőmérnök, nyug. állami erdő- és vadgazdasági igazgató.

Nádasdlányban született 1930. augusztus 11-én. Édesapja magánszolgálatban álló személygépkocsi-vezető volt, édesanyja a háztartást vezette (Tibor öccse már korábban meghalt). Elemi iskoláit szülőhelyén, középiskolai tanulmányait Székesfehérvárott a cisztercita szerzetesrend által fenntartott Szent István Gimnáziumban végezte. Ezt követően beiratkozott az akkoriban az Agrártudományi Egyetem kötelékébe tartozó soproni Erdőmérnöki Karra. Erdőmérnöki oklevelét 1954 decemberében szerezte meg.

Szakmai pályafutását szűkebb pátriájában, a Mezőföldön kezdte meg a Királyszállási Erdészet szakelőadójaként. A továbbiakban ugyanott, majd Várpalotán lett erdészvezető. 1961. szeptember 15-i hatállyal nevezték ki az erdőgazdaság főmérnökévé.

Közben 1960-ban házasságot kötött Szendrői Ágnes pedagógussal. Két gyermekük született: Ágnes és György (a továbbiakban pedig két-két unoka következett).

1966. június 1-től 1967. szeptember 30-ig a Tolna megyei erdőgazdaságnál

teljesített szolgálatot. Ezt követően került Budakeszire.

Avallalat, amit igazgatóként irányított, 1967. október 1-től 1968. december 31-ig a HM Magyar Néphadsereg Budavideki Erdőgazdasága, 1969. január 1-től 1989. február 28-ig a MÉM Budavideki Áll. Erdő- és Vadgazdaság elnevezést viselte. Utóbbit a köznapi szóhasználatban röviden csak BUVAD-ként említették. 1989-ben a BUVAD-ot beolvasztották a Pilisi Parkerdőgazdaságba, Tollner György pedig nyugállományba vonult.

Az akkori állami erdő- és vadgazdaságoknak bonyolult társadalmi, vadászati, erdészeti feladatrendszerük volt. Tollner György úgy igyekezett vezetői szerepét ellátni, hogy mindig elsősorban az erdő és a vad érdekét tartotta szem előtt. Intenzív vadgondozással, szakszerű élőhely- és vadföld-gazdálkodással tartotta fenn az erdő- és a vadgazdálkodás egyensúlyát. Gondoskodott arról, hogy vállalatánál az erdőművelés színvonala és a műszaki ellátottság jótányival se legyen alacsonyabb, mint a többi standard állami erdőgazdaságnál. Úgy tartotta, hogy vállalatának mintagazdaságnak kell lennie a két nagy gazdálkodási kör egységének reprezentálása szempontjából.

Igazgatóként külön figyelmet fordított a pályakezdőkre. Nem egy, később a szakmai hírnév magas fokára jutott kolléga az ő keze alól, az ő szellemi atmoszférájából került a szakmába. Maga is rátermett, ügyes, jó fizikumú és jó lökészségű vadász volt. Bár minden lehető vadfajból nem egy zsákmányt hozott terítékre (Romániában még medvét is lőtt), de távolról sem

vadászott annyit, mint amennyi vezetői beosztása alapján feltételezhető lenne.

Tevékeny, aktív résztvevője volt a szakmai közéletnek mind erdészeti, mind vadászati vonalon. Támogatta azok civil szervezeteit. Például 1980-ban operatív közreműködője volt az OEE gödöllői vándorgyűlésének, és az egyidejűleg lebonyolított nemzetközi favágóversenynek. Ekkor a hozzátartozók számára – társadalmi programként – sétarepülést rendezett Budapest-Gödöllő légtérben. Sok erdészfeleség akkor ült először repülőgépen, és meg lehet, hogy többé soha.

Kimagasló volt 1971-ben az I. Vadászati Világkiállítás alkalmával kifejtett közreműködése is. Továbbá 1996-ban a Millecentenáriumi Vadászati Bizottságban nyújtott teljesítménye (rendezvények sorozata, emlékművek állítása, kiadványok stb.). Évekig ő rendezte a nyugdíjas erdőigazgatók éves találkozóit. Kiváló kapcsolatteremtő képessége volt, kiterjedt ismeretségi-baráti körrel rendelkezett. Kellemes, kulturált ember volt, belső derűvel és eleganciával, ugyanakkor nagy önuralommal és diszkrécióval.

Mozgalmas élete, sokrétű munkássága egy kis önálló kötetet jelentő biográfiát érdemelne. Ehhez bizonyos publikációk már most is rendelkezésre állnak. Részletesebb életrajzi adatai főiskolai évfolyamának 2004-ben megjelent emlékkönyvében találhatók. Szíve mélyén mindig cisztercita diák maradt, hitét haláláig megőrizte. Végző nyughegye a Budakeszi-máriamakkosi templom kolumbáriuma.

Király Pál

Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes, az OMV elnöke: Az elmúlt években megteremtettük a vadgazdálkodás jövőjének alapjait, a szükséges jogszabályi keretet, de fel kell lépni a vadászati fegyvertartást szigorító uniós kezdeményezés ellen.

Fazekas Sándor földművelésügyi miniszter: A magyarországi faállomány jó állapotban van, az erdők területe 7 ezer hektárral gyarapodott.

Istrate Stetco, Románia erdészeti államtitkára: A fenntartható fejlődés szempontjából különösen fontos a határokon átnyúló együttműködés, az állami és a magánszektor közös fellépése.

George Aman, a CAC elnöke a vadászati hagyományok fenntartását szorgalmazta és üdvözölte azt a kezdeményezést, hogy a vadászok az élőhelyek fenntartására hozzájárulást fizessenek.

FeHoVa 2018 – Biztos a magyar vadgazdálkodás jövője

**Budapest,
2018. február 15.**

A díszvendég Románia pavilonjában; zergekampó mustra

Semjén Zsolt elnök Hidvégi Béla világvadásszal

Faragó Sándor ex-rektor és Semjén Zsolt

Vizslasimogató a megnyitón

Kürtszó fogadta az OMVK látogatóit

Fazekas Sándor miniszter a távbalátás eszközével

Erdély féltett természetvédelmi kincse

Nagy-Bozsoky Péter osztályvezető, szakszervezeti elnök (b), Wisnovszky Károly igazgató (k), Czirok István igazgatóhelyettes (j)

Fotó: Zétényi Zoltán